

دفترچه شماره ۱

آزمون

۱

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پایه

۱۲

تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۵/۱۰

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۷۵

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	ریاضی و آمار	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰ دقیقه
۳	جامعه‌شناسی	۱۵	۵۱	۶۵	۲۵ دقیقه
۴	روان‌شناسی	۱۰	۶۶	۷۵	

مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل یازدهم	سرفصل دوازدهم
ریاضی و آمار	فصل ۱	—	فصل ۱ (درس ۱ تا ابتدای ترکیب) (صفحه ۹)
علوم و فنون ادبی	فصل ۲	—	فصل ۱ (درس ۱)
جامعه‌شناسی	فصل ۱ (درس‌های ۱ تا ۴)	—	درس ۱
روان‌شناسی	—	درس ۱	—

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

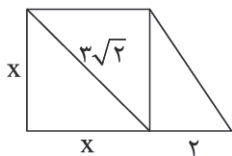
سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵

ریاضی و آمار

۱- اگر $x = 4$ جواب معادله $2x + a = 5$ باشد، جواب معادله $ax + 2 = 5$ کدام است؟

- (۱) -4 (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) -1 (۴) 1

۲- در شکل زیر اگر قطر مربع $3\sqrt{2}$ باشد، مساحت ذوزنقه کدام است؟

- (۱) 6
(۲) 12
(۳) 8
(۴) 16

۳- در معادله $3 = \frac{3x+1}{y} - \frac{5x-1}{y}$ ، مجموع جواب معادله با معکوسش کدام است؟

- (۱) $\frac{10}{3}$ (۲) $\frac{17}{4}$ (۳) $\frac{5}{2}$ (۴) $\frac{26}{5}$

۴- در کدام معادله $x = 1$ ریشه مضاعف معادله است؟

- (۱) $x - 1 = 0$ (۲) $2x^2 = 2$ (۳) $(x - 1)^2 = 1$ (۴) $(2x - 2)^2 = 0$

۵- در حل معادله $ax^2 + 5x - 3 = 0$ به روش مربع کامل به معادله $(x + \frac{5}{a})^2 = b$ رسیده‌ایم. مقدار $2b - 3a$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{1}{8}$ (۳) $\frac{1}{16}$ (۴) $\frac{3}{4}$

۶- مجموع جواب‌های معادله $2x^2 - 5x + 3 = 0$ چند برابر مجموع جواب‌های معادله $3x^2 - 10x - 2 = 0$ است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{2}{3}$ (۳) $\frac{3}{4}$ (۴) $\frac{3}{2}$

۷- در یک کارگاه تولید چتر، سود حاصل از فروش x چتر در روز از رابطه $P(x) = -x^2 + 14x - 33$ به دست می‌آید. اختلاف دو نقطه سربه‌سر این کارگاه کدام است؟

- (۱) 4 (۲) 12 (۳) 6 (۴) 8

۸- اگر یکی از جواب‌های معادله $2x^2 - ax + 13 - a = 0$ برابر -4 باشد، جواب دیگر این معادله کدام است؟

- (۱) $-\frac{7}{2}$ (۲) $\frac{7}{2}$ (۳) $-\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{1}{2}$

۹- اگر $\frac{4-a}{2} = \frac{2}{a}$ باشد، معادله $\frac{a}{x} = \frac{x-a}{x+a}$ چند جواب دارد؟

- (۱) 1 (۲) 2 (۳) 3 (۴) صفر

۱۰- هنگامی که دو چاپگر A و B با هم کار کنند، فیش حقوقی کارگران در ۳ ساعت چاپ می‌شود. اگر چاپگر A به تنهایی کار کند، برای این کار ۸ ساعت زمان بیشتری نسبت به چاپگر B نیاز دارد. اگر شرکت یک چاپگر دیگر از نوع A تهیه کند، این سه چاپگر با هم در

چند دقیقه فیش حقوقی کارگران را چاپ می‌کنند؟

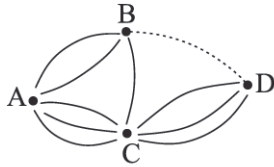
- (۱) 120 دقیقه (۲) 144 دقیقه (۳) 156 دقیقه (۴) 168 دقیقه

محل انجام محاسبات

۱۱- اگر x_1 و x_2 جوابهای معادله $\frac{x-1}{x-3} = \frac{4}{x-3}$ باشند، حاصل $x_1^2 + x_2^2$ کدام است؟

- (۱) ۱۱/۲۵ (۲) ۱۳/۲۵ (۳) ۱۱/۷۵ (۴) ۱۳/۷۵

۱۲- بین شهرهای A, B, C و D مطابق شکل راههایی وجود دارد که همه دوطرفه‌اند. تعداد راه‌ها از شهر B به D چند باشد تا بتوان به ۴۰ طریق از شهر A به شهر D سفر کرد؟

(۱) ۳

(۲) ۴

(۳) ۵

(۴) ۶

۱۳- دو اسباب‌بازی ماشین و عروسک را به چند طریق می‌توان بین ۳ کودک توزیع کرد؟

- (۱) ۸ (۲) ۹ (۳) ۶ (۴) ۵

۱۴- با ارقام ۰, ۱, ۲, ۳, ۴ و بدون تکرار ارقام چند عدد سه‌رقمی می‌توان نوشت؟

- (۱) ۱۸ (۲) ۶۰ (۳) ۲۴ (۴) ۴۸

۱۵- با حروف کلمه «Limit» چند کلمه پنج‌حرفی می‌توان نوشت به طوری که بین دو حرف «i» فقط یک حرف وجود داشته باشد؟

- (۱) ۱۸ (۲) ۱۲ (۳) ۳۶ (۴) ۲۴

۱۶- در معادله $n.p(n, 1) - n.p(4, 3) = 5! + 4! + 3! + 2! + 1! + 3^3$ مقدار n کدام است؟

- (۱) ۳۰ (۲) ۶ (۳) ۲۴ (۴) ۳۶

۱۷- با ارقام ۰, ۱, ۲, ۳, ۴, ۵ چند عدد سه‌رقمی می‌توان نوشت که شامل عدد ۳ باشد؟ (تکرار ارقام مجاز نیست.)

- (۱) ۶۰ (۲) ۵۶ (۳) ۵۲ (۴) ۴۸

۱۸- با تمام حروف کلمه «ولایت» چند کلمه ۵ حرفی می‌توان نوشت که به حرف «ی» ختم شوند؟

- (۱) ۱۲۰ (۲) ۹۰ (۳) ۱۸ (۴) ۲۴

۱۹- ۵ نفر که دو نفرشان برادر هستند به چند طریق می‌توانند در کنار یکدیگر در یک صف عکس یادگاری بگیرند به طوری که دو برادر کنار هم نباشند؟

- (۱) ۷۲ (۲) ۸۴ (۳) ۹۶ (۴) ۱۰۸

۲۰- اگر $x = -4$ تنها جواب معادله $\frac{x^2 + x - 12}{x^2 + ax + 12} = 0$ باشد، مقدار a کدام است؟

- (۱) ۷ (۲) -۷ (۳) ۱ (۴) -۱

علوم و فنون ادبی

۲۱- کدام گزینه اشتباه است؟

- (۱) کتاب اوستا را موبدان برای مراسم دینی از حفظ می‌خواندند.
- (۲) «اوستا» تا زمان ساسانیان به نگارش درنیامده بود.
- (۳) زبان‌های ایرانی به سه دسته عمده تقسیم می‌شوند.
- (۴) فارسی باستان به دو دسته پارتی و پهلوی تقسیم می‌شود.

۲۲- در متن زیر کدام شماره غلط است؟

«زبان پارتی در دوره اشکانیان رایج بود و تا اواسط دوره ساسانی نیز آثاری به این زبان تألیف می‌شده است. این زبان در شمال و شمال شرقی

۴

۳

۲

۱

ایران متداول بوده است.»

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲۳- کدام گزینه اشتباه است؟

- (۱) زبان پهلوی زبان رسمی دوره ساسانی است.
- (۲) زبان پهلوی را پارسی می‌نامند چون به ناحیه پارس تعلق داشته است.
- (۳) زبان پهلوی در مرحله‌ای میان فارسی باستان و فارسی نو قرار دارد.
- (۴) آثار به جامانده از فارسی باستان فقط نامه‌های شاهان است.

۲۴- کدام گزینه اشتباه است؟

- (۱) آثار ادبی پهلوی به سبب حملات بعد از اسلام از بین رفته‌اند.
 - (۲) «یادگار زریران» منظومه‌ای دینی نیست.
 - (۳) «کلیله و دمنه» و «هزار و یک شب» از طریق ترجمه عربی به دست ما رسیده‌اند.
 - (۴) هر دو منظومه «درخت آسوریک» و «یادگار زریران» اصل پارتی دارند.
- ۲۵- نخستین حکومتی که زبان فارسی دری را زبان رسمی دربار خود قرار داد، حکومت بود.

(۴) سامانیان

(۳) آل بویه

(۲) صفاریان

(۱) طاهریان

۲۶- در زمان سامانیان عمده‌ترین شهر و در زمان غزنویان عمده‌ترین شهر و مرکز فرهنگی زبان فارسی به حساب می‌آمد.

(۴) غزنه - نیشابور

(۳) نیشابور - بخارا

(۲) غزنه - بخارا

(۱) بخارا - غزنه

۲۷- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) امیران سامانی مهم‌ترین مشوقان شاعران فارسی‌گو بودند.
- (۲) تاریخ بلعمی در زمان سلطان محمود از روی تاریخ طبری و اضافاتی بر آن نوشته شد.
- (۳) شعرای بزرگ دربار غزنوی مانند عنصری و فرخی در اواخر عهد سامانی تربیت یافته بودند.
- (۴) قرن چهارم هجری دوران غلبه رسوم ملی بود.

۲۸- کدام گزینه در مورد ویژگی‌های شعر فارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم اشتباه است؟

- (۱) سادگی فکر و روانی کلام
- (۲) بهره‌مندی گسترده شاعران از حکمت ایرانی و دین زردشتی
- (۳) نظر به واقعیات بیرونی
- (۴) به کارگیری انواع توصیف

۲۹- کدام گزینه جزء آثار نثر فارسی قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم نیست؟

- (۱) شاهنامه ابومنصوری
- (۲) ترجمه تفسیر طبری
- (۳) تاریخ بلعمی
- (۴) کلیله و دمنه

۳۰- در کدام گزینه تعداد سجع کمتر است؟

- (۱) اگر اهل قبول اثر نشوی به توقع سود و زیان ندوی
 - (۲) ز تعین خواجه و خودسری‌اش نکشی به طویل‌گه خری‌اش
 - (۳) بد و نیک تعین خیره‌سری زده جام کشاکش دریده‌ری
 - (۴) ز قیلمت دینی و غیرت دین به تپش شده خون دل یأس کمین
- دل مرده به فیض نفس نرسد گل شمع دچار سحر نشود
چه شود تک و تاز گداگری‌اش که محبت حاصل زر نشود
تو چو سایه گزین در بی‌خبری که به زلزله زیر و زبر نشود
مددی ز فسون جهان یقین که گزیده مار دو سر نشود

۳۱- در کدام گزینه سجع مطرف می‌یابید؟

- (۱) گفت: تا مصیبت دو نشود؛ یکی نقصانِ مایه و دیگر شماتِ همسایه.
- (۲) جوانی خردمند از فنونِ فضایلِ حظّی وافر داشت و طبعی نافر.
- (۳) چندان که در محافلِ دانشمندان نشست، زبان سخن بیستی.
- (۴) نه لقمه‌ای که مصوّر شدی که به کام آید یا مرغی که به دام افتد.

۳۲- سجع در کدام گزینه ارزشمندتر است؟

- (۱) از این خیالِ مُحالِ تجنّب کن که خلقی هم بدین هوس که تو داری، اسیرند و پای در زنجیر
- (۲) متعلّقان را که نظر در کارِ او بود و شفقت به روزگارِ او
- (۳) و مطمّنِ نظرش جایی خطرناک و مظنّة هلاک
- (۴) دانم که تو را در مودّتِ این منظورِ علّتی و بنایِ محبّت بر زلّتی نیست

۳۳- سجع در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) در عُقُوانِ جوانی چنان که افتد و دانی، با شاهی سَری و سَری داشتم.
- (۲) بر سیبِ رَنخْدانش چون به گردی نشسته و رونقِ بازارِ حُسنش شکسته.
- (۳) اتّفاقی به خلافِ طبعِ از وی حرکتی بدیدم که نپسندیدم.
- (۴) دامن از او در کشیدم و مَهره برچیدم.

۳۴- در کدام گزینه دو نوع سجع دیده می‌شود؟

- (۱) جَست دلم که من دوم گفت خرد که من روم
- (۲) بسته کنم من این دو لب تا که چراغ روز و شب
- (۳) از دلت ار سفر کند، با تپش جگر کند
- (۴) دل چو کبوتری اگر، می‌پرد ز بام تو

۳۵- در همهٔ گزینه‌ها دو نوع سجع دیده می‌شود، به جز.....

- (۱) گیر که قحط است جهان نیست دگر کاسه و نان
- (۲) گیر که خار است جهان گزدم و مار است جهان
- (۳) گیر که خود مرد سخا کشت بخیلی همه را
- (۴) گیر که خورشید و قمر هر دو فروشد به سقر

۳۶- در کدام گزینه سجع متوازن می‌یابید؟

- (۱) اوست یقین رهزن تو خون تو در گردن تو
- (۲) چرخ بدان بوالعجبی دهر بدین حیل‌گری
- (۳) پای در این جوی نهی تا به قیامت نرهی
- (۴) بس کن شرح ترشان، این قدری بهر نشان

۳۷- در کدام گزینه همهٔ سجع‌ها مطرف‌اند؟

- (۱) تا نقش می‌بندد فلک کس را نبوده‌ست این نمک
- (۲) تا دل به مه‌رت داده‌ام در بحر فکر افتاده‌ام
- (۳) ای شاهد هر مجلسی! و آرام جانِ هر کسی!
- (۴) گفتی «به از من در چگل، صورت نبندد آب و گل»

۳۸- در کدام گزینه «ی» در یک کلمه هم صامت است و هم مصوت؟

- (۱) کیستم من؟ مشت خار در محیط افتاده‌ای
- (۲) نیست ممکن چون سپند آرام را بیند به خواب
- (۳) جنت درسته‌ای با خود به زیر خاک برد
- (۴) می‌توان از جبهه عشاق راز عشق خواند

کرد اشارت از کرم گفت بلی کلا کما
هم به زبانه‌ی زبان گوید قصه با شما
بر سر پاست منتظر، تا تو بگویش بیا
هست خیال بام تو، قبله جانش در هوا

ای شه پیدا و نهان کیله و انبار تو کو
ای طرب و شادی جان گلشن و گلزار تو کو
ای دل و ای دیده ما خلعت و ادرار تو کو
ای مدد سمع و بصر شعله و انوار تو کو

دور شو از خیر و شرش دور شو از نیک و بدش
بوی نبردند چنین، رنگ نمائی که توئی
هر که در این موج فتد تا لب دریا کشدش
کی طلبد در دل و جان طبع شکر بار ترش؟!!

ماهی ندانم یا ملک فرزند آدم یا پری
چون در نماز استاده‌ام گویی به محرابم دری
گر دوستان داری بسی، ما نیز هم بد نیستیم
ای سست مهر سخت دل! ما نیز هم بد نیستیم

دل به دریا کرده‌ای، کشتی به طوفان داده‌ای
موری از دست سلیمان بر زمین افتاده‌ای
از ازل شد قسمت هر کس دل آزاده‌ای
نیست در صحرای محشر نامه نگشاده‌ای

۳۹- در همه گزینه‌ها هجاها براساس ترتیب «فاعلاتن - U - -» است، به جز.....

که درمانی به دام او اگر چه تیز پر بازی
در این پر گرد و ناخوش جای دل خیره چرا بندی؟
بین آن زلف اگر بر ماه مشگینت کمر باید
یکی هشیار طبع و مست کردار

(۱) جهان بازیگری داند مکن با این جهان بازی
(۲) از آن پس کاین جهان را آزمودی گر خردمندی
(۳) بین آن روی اگر بر سرو بستانت قمر باید
(۴) یکی بیدار طبع و خفته صورت

۴۰- ترتیب هجاهای کدام گزینه دو بار «- U - -» است؟

در هر نظر آن عارض سیمای دگر دارد
ما قافلۀ ریگ روانیم جهان را
شهر را از جلوه مستانه ویران کرده‌ای
که رنگ سرخ به خون جگر شود پیدا

(۱) از مصحف روی او دارد سبقی هر کس
(۲) گوشی نخراشد ز صدای جرس ما
(۳) گرد ننشیند به دامانت که چون سیل بهار
(۴) به رنگ زرد قناعت کن از ریاض جهان

۴۱- در کدام گزینه ترتیب هجاها براساس «- U - -» است؟

در پنجه مطرب بود سر رشته آهنگ‌ها
سرمه خامشی دهد طوطی خوش کلام را
که به جامه‌های صورت نتوان نماز کردن
دل را سفید کن، چه ورق می‌کنی سیاه؟

(۱) دارند اگر سر رشته‌ای در کف به ظاهر چنگ‌ها
(۲) شانه زند چو کلک من طره مشکفام را
(۳) ز لباس تن برون آ به گه نیاز کردن
(۴) در علم ظاهری چه کنی عمر خود تباه؟

۴۲- وزن کدام گزینه از تکرار چهار بار «U - -» تشکیل شده است؟

کرامت فزاید، کمال آورد
بدان شمع خلوتگه پارسایی
چرا بایددت دیگتری محتسب
به راه خرابات خاکم کنید

(۱) بیا ساقی، آن می که حال آورد
(۲) درودی چو نور دل پارسایان
(۳) تو نیک و بد خود هم از خود بپرس
(۴) به تابوتی از چوب تاکم کنید

۴۳- وزن کدام گزینه از تکرار چهار بار «U - -» تشکیل شده است؟

بی سبب ما زور بر پای طلب می‌آوریم
چون کلیدش را شکستی، از که باشد فتح بابت؟
یک حکایت سر گذشتم پیش آن جان بازگویی
چون لب پیمانه بی گفتار باش

(۱) رزق اگر دارد کلیدی در کف دست دعاست
(۲) یاد داری که ز مستی با خرد استیزه بستی؟
(۳) همچنان کز من شنیدی پیش آن دلبر روایت
(۴) در خرابات مغان ستار باش

۴۴- وزن کدام گزینه از تکرار چهار بار «U U - -» تشکیل شده است؟

کرد آرام به دلخواه صافی
نذر آینه غباری داریم
کجروان سخت کمان می‌باشند
وگر از اصل تو دوری چه از این مشعله‌ها را

(۱) بر سر مسند جم بار دگر
(۲) تحفه طور شراری داریم
(۳) فلک از ناله ما نرم نشد
(۴) تو چرا منکر نوری مگر از اصل تو کوری

۴۵- کدام دو بیت هم وزن نیستند؟

سواد شهر بود آیه عذاب مرا
شکست شیشه من بی صداست همچو حباب
نه در فراق تو چرخم ز خویشتن برهاند
که هیچ دعوی ثابت به یک گواه نگردد
چو شعر حافظ شیراز انتخاب ندارد
امید ما به نماز نکرده بیشترست
تو به روی گرم دل‌ها را چراغان کرده‌ای
تا کدامین مرغ زیرک را به دام آورده‌ای

(۱) جنون به بادیه پرورده چون سراب مرا
نمی‌خلد به دلی ناله شکایت من
(۲) نه در وصال تو بختم به کام دل برساند
حدیث عشق مگو چون دل دونیم نداری
(۳) هلاک حسن خداداد او شوم که سراپا
حضور خاطر اگر در نماز معتبرست
(۴) کرد اگر روشن جهان آب و گل را آفتاب
می‌کشی دست نوازش هر نفس بر دوش زلف

۴۶- کدام گزینه با بیت زیر در تقابل است؟

«به حسن خلق و وفا کس به یار ما نرسد
 (۱) بنده طالع خویشم که در این قحط وفا
 (۲) وفا و عهد نکو باشد ار بیاموزی
 (۳) مردمی کرد و کرم لطف خداداد به من
 (۴) جمالت معجز حسن است لیکن

تو را در این سخن انکار کار ما نرسد»
 عشق آن لولی سرمست خریدار من است
 وگرنه هر که تو بینی ستمگری داند
 کآن بت ماه رخ از راه وفا باز آمد
 حدیث غمزات سحر مبین است

۴۷- کدام بیت با بیت زیر قرابت ندارد؟

«بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست
 (۱) کنون که چشمه قند است لعل نوشینات
 (۲) روی بنما و مرا گو که ز جان دل برگیر
 (۳) رخ برافروز که فارغ کنی از برگ گلم
 (۴) روی رنگین را به هر کس می‌نماید همچو گل

بگشای لب که قند فراوانم آرزوست»
 سخن بگوی و ز طوطی، شکر دریغ مدار
 پیش شمع آتش پروانه به جان گو درگیر
 قد برافراز که از سرو کنی آزادم
 ور بگویم بازپوشان بازپوشاند ز من

۴۸- کدام بیت با بیت زیر تقابل دارد؟

«گشسته ام در جهان و آخر کار
 (۱) آفاق را گردیده‌ام، مهر بتان ورزیده‌ام
 (۲) ای اصل اصل دلبری امروز چیز دیگری
 (۳) همت بلنددار که آن عشق همتی
 (۴) ازین درخت چو بلبل بر آن درخت نشین

دلبری برگزیده‌ام که می‌پرس»
 بسیار خوبان دیده‌ام، اما تو چیز دیگری
 از دل چه خوش دل می‌بری وز سر چه خوش سر می‌کشی
 شاهان برگزیده و احرار می‌کشد
 به دام دل چه فرومانده‌ای چو بوتیمار؟!

۴۹- کدام گزینه با بیت زیر ارتباط بیشتری دارد؟

«اگر پای در دامن آری چو کوه
 (۱) مگوی آن که گر بر ملا اوفتد
 (۲) چو دشنام گویی دعا نشنوی
 (۳) مگوی و منه تا توانی قدم
 (۴) تو پیدا مکن راز دل بر کسی

سرت ز آسمان بگذرد در شکوه»
 وجودی از آن در بلا اوفتد
 به جز کشته خویشتن ندروی
 از اندازه بیرون وز اندازه کم
 که او خود نگوید بر هر کسی

۵۰- کدام گزینه در تقابل با بیت زیر است؟

«من از این جا به ملالت نروم
 (۱) ساربان بار من افتاد خدا را مددی
 (۲) مرنجان دلم را که این مرغ وحشی
 (۳) فرهاد را از آن چه که شیرین ترش کند
 (۴) سعدی ملامت نشنود و در جان در این سر می‌رود

که من این جا به امیدی گروم»
 که امید کرمم همراه این منزل کرد
 ز بامی که برخاست مشکل نشیند
 این را شکیب نیست، گر آن را ملالت است
 صوفی گران جانی ببر ساقی بیاور جام را

- ۵۱- ویژگی مشترک، میان پیامدهای ارادی و غیرارادی کنش‌ها کدام است؟
 (۱) با توجه به مخاطبین، کنش متفاوت است.
 (۲) انسان‌ها با توجه به آنها کنش‌های خود را انجام می‌دهند.
 (۳) وابسته به آگاهی و اراده کنشگر هستند.
 (۴) در بسیاری از موارد احتمالی هستند و پیامدهای نامطلوبی دارند.
- ۵۲- هر یک از مثال‌های زیر، به ترتیب به کدام ویژگی کنش اشاره دارد؟
 الف) فردی که هر روز ورزش می‌کند، تا وزن خود را کم کند.
 ب) کسی که به امید برآورده شدن آرزوهایش، سکه‌ای در چاه آرزوها می‌اندازد.
 ج) فردی که تلاش می‌کند کلمات را به درستی تلفظ کند تا بهتر فهمیده شود.
 د) تصمیم یک فرد برای ایجاد عادات روزانه خاص، مانند صخره‌نوردی
- (۱) آگاهانه - ارادی - هدفدار - آگاهانه
 (۲) هدفدار - معنادار - آگاهانه - ارادی
 (۳) آگاهانه - معنادار - آگاهانه - ارادی
 (۴) هدفدار - ارادی - آگاهانه - ارادی
- ۵۳- در چه حالتی افراد احساس می‌کنند؛ پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند؟
 (۱) مستقل شدن پدیده‌های اجتماعی از یکدیگر
 (۲) تحقق ارزش‌ها و هنجارها به واسطه کنش‌ها
 (۳) ایجاد فرصت‌ها و محدودیت‌ها توسط کنش اجتماعی
 (۴) مستقل شدن پدیده‌های اجتماعی از افرادی که آنها را به وجود آورده‌اند.
- ۵۴- هر کدام از عبارات مشخص شده در متن زیر، به کدام یک از مفاهیم در گزینه‌ها اشاره دارد؟
 «امیرعلی اگر در هنگام مطالعه کتاب از آن خوشش بیاید، در فرصتی مناسب آن را برای خانواده‌اش می‌خواند. آنها هم به دقت گوش می‌کنند و خانواده‌اش از این طریق با مفاهیم زیادی آشنا می‌شوند.»
- (۱) کنش فردی - کنش اجتماعی - هنجار اجتماعی - جامعه‌پذیری
 (۲) کنش اجتماعی - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی - جامعه‌پذیری
 (۳) کنش فردی - کنش اجتماعی - ارزش اجتماعی - کنترل اجتماعی
 (۴) کنش اجتماعی - ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی - کنترل اجتماعی
- ۵۵- به ترتیب، هر یک از موارد زیر با مفاهیم کدام گزینه در ارتباط است؟
 الف) جهان اجتماعی و نظم آن
 ب) گسترش جهان‌های اجتماعی
 ج) آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد.
 د) آرمان‌ها و ارزش‌های آدمیان را تغییر می‌دهد.
- (۱) تکوینی نیست - ورود پدیده‌های اجتماعی به جهان طبیعی - آگاهی فردی و خصوصی نیست - شناخت جهان طبیعی و ماوراءطبیعی
 (۲) اعتباری نیست - ورود پدیده‌های اجتماعی به جهان طبیعی - آگاهی فردی و خصوصی است - شناخت پدیده‌های اجتماعی
 (۳) اعتباری است - ورود پدیده‌های طبیعی به جهان اجتماعی - نوعی آگاهی مشترک و عمومی است - شناخت خداوند و فرشتگان
 (۴) تکوینی است - ورود پدیده‌های طبیعی به جهان اجتماعی - آگاهی مشترک و عمومی نیست - شناخت جهان ماوراءطبیعی
- ۵۶- به ترتیب، هر یک از عبارت‌های زیر، به تأثیر کدام جهان‌ها بر یکدیگر اشاره دارد؟
 الف) آلودگی طبیعت و محیط زیست، نتیجه کارهای شتاب‌زده و نابخردانه انسان‌هاست.
 ب) شناخت خداوند و فرشتگان، کنش‌های اجتماعی انسان‌ها را دگرگون می‌سازد.
 ج) انسان‌ها برای مقابله با زلزله و خشکسالی، قواعد خاصی را وضع می‌کنند.
- (۱) تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان ماوراءطبیعی - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی
 (۲) تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی - تأثیر جهان ماوراءطبیعی بر جهان اجتماعی - تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی
 (۳) تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی - تأثیر جهان ماوراءطبیعی بر جهان اجتماعی - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی
 (۴) تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان ماوراءطبیعی - تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی

۵۷- به ترتیب، هر یک از عبارات زیر با چه مفهومی مرتبط هستند؟

(الف) لایه‌هایی که تأثیرات محدودتری دارند و بیشتر در معرض تغییرند.

(ب) باور انسان نسبت به جایگاه انسان در جهان

(ج) برای دانا شدن باید به مدرسه رفت.

(د) خانواده، تعلیم و تربیت و سیاست

(۱) عقاید و ارزش‌ها - عقاید اجتماعی - هنجار اجتماعی - خرده‌نظام اجتماعی

(۲) هنجارها و نمادها - عمیق‌ترین پدیده اجتماعی - هنجار اجتماعی - نهاد اجتماعی

(۳) عقاید و ارزش‌ها - باور اجتماعی - ارزش اجتماعی - نهاد اجتماعی

(۴) هنجارها و نمادها - ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی - نماد اجتماعی

۵۸- تغییر هنجارها و نمادها در چه حالتی موجب تحول و تغییر بنیادین جهان اجتماعی می‌شود؟

(۱) در حالتی که از هنجارهای اصلی جامعه باشند.

(۲) زمانی که نقش حیاتی و اساسی در جهان اجتماعی داشته باشند.

(۳) در حالتی که تأثیر همه‌جانبه و فراگیر داشته باشند.

(۴) زمانی که به تغییر در لایه‌های عمیق منجر شود.

۵۹- گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ما را دانش تشکیل می‌دهد. کسی که دانش دارد به درک عمیقی از شناخت عمومی

خود می‌رسد. دانش برای زندگی اجتماعی، مانند برای انسان است.

(۱) عمومی - عمومی - علمی - اکسیژن

(۲) علمی - عمومی - علمی - هوا

(۳) علمی - علمی - عمومی - هوا

(۴) عمومی - عمومی - علمی - اکسیژن

۶۰- نمودار زیر به یکی از سه دیدگاه درباره رابطه دانش علمی و دانش عمومی اشاره دارد. عبارت کدام گزینه در ارتباط با این نمودار صحیح است؟

(۱) دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود بلکه دانش‌های فراتجربی را نیز شامل می‌شود. - برتری دانش تجربی بر

دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند و دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی می‌داند.

(۲) دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی، امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد. - دانش علمی تنها

از راه حس و تجربه به دست می‌آید و دانش عمومی از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به دست می‌آید.

(۳) دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است. - دانش عمومی دانش

غیرمؤثق و نامعتبر نیست بلکه کم و بیش در آن دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد.

(۴) دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند. - در برخی از نحل‌های این

دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌پاشد.

۶۱- به ترتیب، وقوع تعارض در ذخیره دانشی جوامع پیامد چیست؟ و نتیجه آن کدام است؟

(۱) سرایت رویکرد جهان متجدد به جوامعی که علاوه بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را نیز معتبر می‌دانند - از دست

رفتن دغدغه و توان دانش علمی برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی

(۲) سرایت رویکرد جهان متجدد به جوامعی که به جای علوم عقلانی و وحیانی، علوم تجربی را معتبر می‌دانند - بازماندن

دانش علمی از رشد و رونق لازم

(۳) هدایت رویکرد جهان متجدد به جوامعی که به جای علوم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را معتبر می‌دانند - کاهش تلاش

علمی جامعه

(۴) سرایت رویکرد حسی جهان متجدد به جوامع معنوی و دینی که صرفاً علوم عقلانی و وحیانی را معتبر می‌دانند - کاهش

تلاش علمی جامعه

۶۲- به ترتیب، پاسخ صحیح هر یک از سوالات زیر، در کدام گزینه آمده است؟

(الف) عدم وجود آگاهی و دانش در زندگی اجتماعی چه نتایجی را در پی دارد؟

(ب) نتیجه تولد در یک جهان اجتماعی چیست؟

(۱) عدم استمرار زندگی اجتماعی و فروپاشی جهان اجتماعی - ایجاد عادت‌هایی که بسیاری از آگاهی‌ها به واسطه آن از نظر فرد پنهان می‌ماند.

(۲) مختل شدن زندگی اجتماعی و فروپاشی جهان اجتماعی - شریک شدن در مجموعه‌ای از آگاهی‌ها با دیگرانی که در همان جهان اجتماعی زندگی می‌کنند.

(۳) ایجاد تغییرات هویتی و شکل‌گیری انواع تحولات فرهنگی - شریک شدن در مجموعه‌ای از آگاهی‌ها با دیگرانی که در همان جهان اجتماعی زندگی می‌کنند.

(۴) به وجود آمدن مشکل در ارتباطات اجتماعی و ایجاد تحولات فرهنگی - ایجاد عادت‌هایی که بسیاری از آگاهی‌ها به واسطه آن از نظر فرد پنهان می‌ماند.

۶۳- به ترتیب، هر یک از عبارات زیر، با کدام مورد در گزینه‌ها مرتبط است؟

(الف) تفاوت علوم به چه چیزی مربوط می‌شود؟

(ب) موضوع فلسفه چیست؟

(ج) در اوایل قرن بیستم میلادی در جهان غرب بر چه چیزی تأکید شد؟

(۱) روش آنها - اصل وجود - موضوع علوم (۲) روش آنها - طبیعت - موضوع علوم

(۳) موضوع آنها - کمیت - روش علوم (۴) موضوع آنها - اصل وجود - روش علوم

۶۴- چه زمانی دانش علمی شکل می‌گیرد و نتیجه تعارض بین دانش علمی و عمومی چیست؟

(۱) دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند. - در جوامع مدرن همیشه دانش علمی، مغلوب دانش عمومی می‌شود.

(۲) دانش علمی زمانی شکل می‌گیرد که انسان دانش عمومی را به طور کامل کنار بگذارد. - در برخی موارد دانش علمی، مغلوب دانش عمومی می‌شود.

(۳) دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند. - در برخی موارد با دست برداشتن بخشی از دانش علمی به نفع دانش عمومی، تعارض‌ها حل می‌شود.

(۴) دانش علمی زمانی شکل می‌گیرد که انسان دانش عمومی را به طور کامل کنار بگذارد. - در جوامع مدرن همیشه دانش عمومی، مغلوب دانش علمی می‌شود.

۶۵- در متن زیر کدام عبارت‌ها درست است؟

(الف) در بسیاری از موارد، آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی آن انجام می‌دهند.

(ب) کنش‌های ما تنها در ارتباط با دیگران انجام نمی‌شوند. کنش‌های ما در ارتباط با خودمان، خلقت (طبیعت و ماوراءطبیعت) و خداوند متعال نیز صورت می‌گیرند.

(ج) جهان اجتماعی و نظم آن، اعتباری نیست، بلکه تکوینی است.

(د) تمامی پدیده‌های اجتماعی، بُعد محسوس و عینی دارند؛ از این رو، هیچ‌یک از اجزای جهان اجتماعی فاقد معنا نیستند.

(ه) زبان یک پدیده اجتماعی است. ما درباره این پدیده اجتماعی هم دانش عمومی و هم دانش علمی داریم.

(و) هر فرد، گروه، قوم، جامعه و امتی یک ذخیره آگاهی یا دانشی دارد. این ذخیره، راهنمای زندگی آنهاست.

(۱) ب - ج - و (۲) ب - ه - و (۳) د - الف - ه (۴) د - ج - ه

روان‌شناسی

۶۶- هر یک از عبارات زیر به ترتیب، با کدام یک از منابع کسب آگاهی و معرفت مطابقت دارد؟
 الف) از آنجایی که تمام موجودات زنده، از جمله گیاهان، حیوانات و انسان‌ها برای بقا به آب نیاز دارند؛ کمبود آب باعث نابودی زیستگاه‌ها خواهد شد.

ب) قاضی دادگاه با استفاده از مواد قانونی و کنار هم قرار دادن منطقی محتویات پرونده، جرم متهم را اثبات می‌کند.
 ج) تجربه آقای سعیدی از ابتلا به کرونا نشان می‌دهد که این بیماری تا حد زیادی سلامت روانی او را نیز تحت‌الشعاع قرار داده است.

۱) تجربه - استناد - روش علمی
 ۲) عقل - استناد - شهود

۳) عقل - استدلال - تجربه
 ۴) روش علمی - عقل - شهود

۶۷- کدام یک از گزینه‌های زیر رابطه علی - معلولی را به نحو درستی بیان می‌کند؟

۱) از بین رفتن مقبولیت یک پاسخ معتبر علمی ← تغییر در پیش‌فرض‌های دانشمندان

۲) تعریف عملیاتی ← رسیدن به یافته‌های یکسان و تقریباً مشابه در آزمایش‌های متعدد

۳) ناتوانی در رسیدن به یک تعریف واحد در علم ← تغییر در توصیف و تبیین‌های موجود در یک علم

۴) عدم مطابقت با یافته‌های مقبول در علم تجربی ← عدم پذیرش یک پاسخ اولیه

۶۸- چند مورد از عبارات زیر بیانگر یک فرضیه است؟

الف) یکی از راه‌های تقویت رشد شناختی در دوره کودکی، تغذیه مناسب در سه سال اول کودکی است.

ب) برای کاهش وزن مؤثر، بهتر است در کنار رژیم غذایی مناسب، حرکات ورزشی هم مورد توجه قرار گیرند.

ج) برای ایجاد ارتباط مؤثر با دانش‌آموزان، معلمان باید روش‌های تدریس خود را ارتقا دهند.

د) کاهش دمای هوا می‌تواند موجب افزایش ابتلا به آنفولانزا در فصول سرد سال شده باشد.

۱) ۱
 ۲) ۲
 ۳) ۳
 ۴) ۴

۶۹- عبارت‌های زیر به ترتیب با کدام یک از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات مرتبط است؟

الف) فردی می‌خواهد راجع به میزان رضایتمندی مردم از وسایل حمل‌ونقل عمومی و کیفیت ارائه خدمات، اطلاعات جمع‌آوری کند.

ب) محقق قصد دارد به کمک تصاویر ضبط شده توسط دوربین‌هایی که در یکی از مهدکودک‌های شهر تهران قرار گرفته، نحوه ابراز هیجان کودکان در اولین مواجهه با یکدیگر را مورد سنجش قرار دهد.

ج) مدیر یک شرکت قصد دارد به منظور ارزیابی صلاحیت نیروی کار جدید، میزان توانایی و تجربه کاری او را شناسایی کند.

د) مشاور پیش از ازدواج نیاز دارد تا جنبه‌های مختلفی از شخصیت زوجین را ارزیابی کند.

۱) مصاحبه - مشاهده - پرسش‌نامه - آزمون
 ۲) پرسش‌نامه - مشاهده - مصاحبه - آزمون

۳) پرسش‌نامه - مشاهده - آزمون - مصاحبه
 ۴) مشاهده - آزمون - پرسش‌نامه - مصاحبه

۷۰- عمل پردازش در کدام گزینه پیچیده‌تر است؟

۱) نگار به محض دیدن دوستش، شروع به تعریف کردن درباره شب تولدش می‌کند.

۲) زهرا دلیل نمره پایین در آزمون را برای معلمش توضیح می‌دهد.

۳) سارا بیان می‌کند که رفتار خواهر او با همسرش در جمع، رفتار مناسب و پسندیده‌ای نیست.

۴) حسین، به منظور تسریع کارها، سفر هوایی را به جای سفر زمینی انتخاب می‌کند.

۷۱- چند مورد از عبارت‌های زیر درباره روش علمی درست است؟

الف) با توجه به تعریف روش علمی، موقعیت نامعین با روش تجربی شناسایی می‌شود.

ب) نبود هدف باعث می‌شود دست به هیچ اقدامی نتوان زد.

ج) در مورد موضوعات غیرمحسوس، نمی‌توان گزاره‌های صحیح و معتبری بیان کرد.

د) عدم ورود دانشمندان علوم تجربی به حیطه موضوعات غیرمحسوس، یکی از روش‌های درست در مواجهه با چنین موضوعاتی است.

۱) ۱
 ۲) ۲
 ۳) ۳
 ۴) ۴

۷۲- مشخص کنید کدام یک از عبارت‌های زیر نادرست است؟

الف) از آنجا که فرایندهای ذهنی جزء امور مشاهده‌پذیر محسوب نمی‌شوند، قابلیت بررسی تجربی ندارند.

ب) به کمک روش مشاهده می‌توان به ۴ هدف علم روان‌شناسی دست پیدا کرد.

ج) در صورت تغییر نظریات تجربی، مبانی عقلی نیز تغییر خواهند کرد.

د) شناخت پایه از فرایند انتخاب محرک‌های احساس شده آغاز می‌شود و این امر مشترک بین انسان و حیوان است.

ه) دشواری رسیدن به یافته‌های یکسان در روان‌شناسی، باعث پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به انسان شده است.

۱) الف، ب و ج
 ۲) ب، ج و ه
 ۳) الف، ج و د
 ۴) الف، ب، ج و ه

۷۳- هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب به کدام یک از اهداف علم تجربی اشاره دارد؟

الف) بسیاری از مؤسسات ترک اعتیاد، از راهکارهای حمایتی همچون مشاوره فردی و گروهی و رفتاردرمانی در مقابله با افراد مبتلا به اعتیاد استفاده می‌کنند.

ب) اختلال‌های شخصیتی پیشرفته موجب روی‌آوری برخی از افراد به مواد مخدر می‌شود.

ج) اعتیاد به عنوان یک بیماری عصب‌شناختی، نیازمندی مداوم شخص به مصرف مواد مخدر است.

د) احتمال می‌رود بسیاری از کودکانی که در خانواده مبتلا به اعتیاد رشد می‌کنند، در آینده درگیر آن شوند.

(۱) تبیین - پیش‌بینی - توصیف - کنترل

(۲) کنترل - تبیین - توصیف - پیش‌بینی

(۳) کنترل - پیش‌بینی - تبیین - توصیف

(۴) تبیین - پیش‌بینی - کنترل - توصیف

۷۴- تبیین کدام یک از موضوعات زیر دشوارتر است؟

(۱) احتمال بهبودی از حالت کما در آسیب مغزی

(۲) چرایی جهش‌های سرطانی در سلول‌های یک فرد سالم

(۳) تعیین مدت‌زمان لازم برای کاهش وزن یک فرد دارای اضافه وزن

(۴) چرایی وقوع اضطراب در برخی از افراد در مواجهه با موقعیت‌های جدید

۷۵- درستی یا نادرستی هر یک از عبارت‌های زیر در کدام گزینه مشخص شده است؟

الف) ویژگی تکرارپذیری در تمامی منابع کسب آگاهی و معرفت بایستی رعایت گردد.

ب) هر یک از روش‌های کسب آگاهی و معرفت گرچه مستقل از هم هستند اما تکمیل‌کننده یکدیگرند.

ج) استدلال براساس پردازش مفهومی، پایدارتر و کارآمدتر از تصمیم‌گیری براساس پردازش ادراکی است.

د) رفتار، به معنای فعالیت قابل مشاهده انسان، یکی از ارکان تعریف روان‌شناسی است.

ه) دانشمندان علوم تجربی در توصیف موضوعات مختلف دقیق و بی‌طرفانه عمل می‌کنند.

(۱) نادرست - درست - درست - درست - درست

(۲) درست - درست - درست - درست - درست

(۳) نادرست - نادرست - درست - نادرست - نادرست

(۴) درست - درست - درست - نادرست - درست

دفترچه شماره ۲

کد مدرسه

آزمون

۱

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پایه

۱۲

تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۵/۱۰

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۷۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۷۵

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۷۶	۹۵	۲۰ دقیقه
۲	تاریخ	۱۳	۹۶	۱۰۸	۲۰ دقیقه
۳	جغرافیا	۱۲	۱۰۹	۱۲۰	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۱	۱۴۰	۲۰ دقیقه
۵	اقتصاد	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰ دقیقه

مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل یازدهم	سرفصل دوازدهم
زبان عربی	درس‌های ۱ و ۲	—	درس ۱ (از ابتدا تا صفحه ۴) (ترجمه و واژگان)
تاریخ	فصل ۱ و فصل ۲ (درس ۴)	—	درس ۱
جغرافیا	فصل ۱ (درس‌های ۱ و ۲)	—	فصل ۱ (درس ۱ تا ابتدای از مادرشهر تا زنجیره کلان‌شهرها) (صفحه ۱۲)
فلسفه و منطق	بخش ۱ (درس ۱)	فصل ۱ (درس ۱)	بخش ۱ (درس ۱)
اقتصاد	فصل ۱ (درس‌های ۱ و ۲)	—	—

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴

■ عَيْنُ الْإِنْسَابِ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (٨٤-٧٦)

- ۷۶- ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فِيهِمْ قَلِيلٌ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا﴾: و همانا
 (۱) نوح را به جانب قومش فرستادیم، پس در بین آنها نهصدوپنجاه سال درنگ کرده بود.
 (۲) نوح را به جانب قوم خود فرستادیم، پس در میان آنها نهصدوپنجاه سال درنگ کرد.
 (۳) نوح به سوی قومش فرستاده شد، پس در میان آنها به مدت نهصدوپنجاه سال درنگ کرد.
 (۴) نوح ما را به طرف قوم خود فرستاد، در حالی که هزاروپنجاه سال در میان آنها باقی ماند.
- ۷۷- «إِنَّ دَوَاءَ الْأَدَبِ وَالْعِفَافِ يُبْعِدُ الْإِنْسَانَ عَنْ دَاءِ سُوءِ الْخُلُقِ، وَ يُقَرِّبُهُ مِنْ مَحَبَّةِ النَّاسِ وَاحْتِرَامِهِمْ!»:
 (۱) قطعاً داروی ادب و پاکدامنی، انسان را از بیماری بداخلاقی دور می‌کند و او را به محبت و احترام مردم نزدیک می‌سازد.
 (۲) همانا بیماری بداخلاقی، انسان را از ادب و عفاف دور می‌کند و او را به محبت مردم و احترامشان نزدیک می‌کند.
 (۳) قطعاً داروی ادب و عفاف، باعث دوری انسان از مرض بداخلاقی می‌شود و سبب نزدیکی دوستی مردم و احترام آنها می‌شود.
 (۴) همانا رفتار بد، انسان را از داروهای ادب و پاکدامنی دور می‌کند و دوستی و احترام به مردم، او را نزدیک می‌سازد.
- ۷۸- «هَذِهِ الْأَشْجَارُ الَّتِي قَدِمْتُ مِنْ حَبَّةٍ صَغِيرَةٍ، وَ صَارَتْ أَشْجَاراً رَفِيعَةً قَدِ بَلَغَتْ ارْتِفَاعَهَا أَكْثَرَ مِنْ مِئَةِ مِتر، تُعَدُّ مِنْ أَطْوَلِ الْأَشْجَارِ فِي الْعَالَمِ!»:
 (۱) این درختان از دانه کوچکی رشد کرده و به درختان مرتفعی تبدیل شده‌اند و ارتفاعشان از صد متر بیشتر شده است، اینها از بلندترین درختان در جهان به حساب می‌آیند!
 (۲) این درختانی که گاهی از دانه‌ای کوچک رشد نموده و درختانی بزرگ شده‌اند، بلندیشان به بیشتر از صد متر می‌رسد و از بلندترین درختان جهان به شمار می‌روند!
 (۳) این درختانی که از یک دانه کوچک رشد کرده‌اند و درختان بلندی شده‌اند که شاید ارتفاعشان به بیش از صد متر برسد، از طولانی‌ترین درختان جهان به حساب می‌آوریم!
 (۴) این درختانی که از دانه‌ای کوچک رویده است و درختانی بلند شده‌اند که ارتفاعشان گاهی به بیش از صد متر می‌رسد، از بلندترین درختان در جهان شمرده می‌شوند!
- ۷۹- «جَاءَ طُلَّابُ الصَّفِّ الثَّانِي عَشَرَ بِكُتُبِهِمْ إِلَى الْمَدْرَسَةِ خِلَالَ تِسْعَةِ أَيَّامٍ، وَ قَامَ كُلُّ مِنْهُمْ بِالْمُطَالَعَةِ بِأَفْضَلِ شَكْلِ!»:
 (۱) دانش‌آموزان کلاس دوازدهم کتاب‌های خود را در طول نه روز به مدرسه آوردند و هر یک از آنها به بهترین صورت به مطالعه پرداختند!
 (۲) دانش‌آموزان کلاس دوازدهم با کتاب‌های خود در طول هفت روز به مدرسه آمدند و هر یک از آنها به بهترین شکل به مطالعه اقدام کردند!
 (۳) دانش‌آموزان دوازده کلاس، کتاب خود را در نه روز به مدرسه آوردند و هر یک از آنان به بهترین صورت به مطالعه برخاستند!
 (۴) دانش‌آموزان کلاس دوازدهم کتاب‌های خود را در روز نهم به مدرسه آوردند تا همه آنها به شکل بهتر به مطالعه بپردازند!
- ۸۰- «نَحْنُ مِنْ جِهَةِ الْأَبَاءِ أَكْفَاءُ وَ أَبُو جَمِيعِنَا آدَمُ فَبِأَيِّ شَيْءٍ تَفْتَخِرُونَ يَا هَؤُلَاءِ؟ اجْتَنِبُوا عَنِ التَّفَاخُرِ بِالنَّسَبِ لِأَنَّ إِيْجَادَ التَّفَرُّقَةِ بَيْنَ النَّاسِ مِنْ نَتَائِجِهِ!»:
 (۱) ما از جهت پدران شبیه یکدیگر هستیم و پدر همه ما آدم است، پس با نادانی به چه چیزی افتخار می‌کنید؟ از فخرفروشی به نسب پرهیز کنید؛ زیرا ایجاد تفرقه تنها یکی از نتیجه‌های آن است!
 (۲) ما از جهت نیاکان یکسان هستیم و آدم پدر همه ما است، پس به چه چیزی با نادانی افتخار می‌کنید؟ از فخرفروشی به نسب خودداری کنید؛ زیرا نتیجه آن ایجاد تفرقه میان مردم است!
 (۳) ما از جهت پدران یکسان هستیم و پدر همه ما آدم است، پس با نادانی به چه چیزی افتخار می‌کنید؟ از فخرفروشی به نسب پرهیز کنید؛ زیرا ایجاد تفرقه میان مردم از نتیجه‌های آن است!
 (۴) ما از جهت نیاکان شبیه همدیگر هستیم و آدم پدر همه ما می‌باشد، پس به چه چیزی با نادانی افتخار می‌کنید؟ از فخرفروشی به نسب خودداری کنید؛ زیرا از نتیجه‌های آن ایجاد تفرقه میان مردم است!

۸۱- عین الخطأ:

- (۱) أَطْفًا أَخَى الْأَكْبَرِ مَكَيَّفَاتِ الطَّابِقِ الثَّانِي مُنْذُ خَمْسِ دَقَائِقَ: برادر بزرگ‌ترم پنج دقیقه قبل کولرهای طبقه دوم را خاموش کرد!
- (۲) الَّذِي يَزِمِي النَّفَائِيَّاتِ فِي الشُّوَارِعِ سَيَقْتُلُ الْجَمَالَ: کسی که زباله‌ها را در خیابان‌ها پرتاب می‌کند، زیبایی را می‌کشد!
- (۳) كَانَ وَالِدِي يَنْصَحْنِي دَائِمًا أَنْ نَتَّاعَوْنَ مَعَ جَمِيعِ الْمُواطِنِينَ: پدر و مادرم همیشه مرا نصیحت می‌کردند که با همه شهروندان همکاری کنیم!
- (۴) قَدْ غُلِقَتْ حَنْفِيَّاتُ الْمَاءِ بِسَبَبِ الْجِفَافِ عَلَى الْمُرَافِقِ الْعَامَةِ: شیرهای آب را به علت نگهداری از تأسیسات عمومی بسته است!

۸۲- عین الصحيح:

- (۱) سَنَسَافِرُ غَدًا فِي السَّاعَةِ الْعَاشِرَةِ إِلَّا رُبْعًا إِلَى قَرِينَتِنَا: فردا ساعت ده و ربع به روستایمان مسافرت خواهیم کرد!
- (۲) هُنَاكَ فِي حَقِيبَتِي ثَمَانِيَةُ كُتُبٍ مِنْ مَجْمُوعَةٍ وَاحِدَةٍ وَأَنَا قَدْ قَرَأْتُهَا مَرَّتَيْنِ: در کیف من هشت کتاب از یک مجموعه هست و من آنها را دوبار خوانده‌ام!
- (۳) كُتِبَ أَسْتَاذِي هَذِهِ الْمَقَالَةَ الْعِلْمِيَّةَ فِي تِسْعِ عَشْرَةِ صَفْحَةٍ قَبْلَ اثْنِي عَشَرَ شَهْرًا: استاد من این مقاله علمی را در هفده صفحه، یازده ماه پیش نوشته است!
- (۴) فِي السَّاعَةِ الثَّانِيَةِ سَبْتِ حِجْرَاتٍ مِنْ هَذَا الْفَنْدَقِ فَارَغَتْ: در ساعت دو، ششمین اتاق این هتل خالی است!

۸۳- پانزده کارگر برای استراحت، دو روز از کارخانه خارج می‌شوند.

- (۱) تَخْرُجُ خَمْسَ عَشْرَةِ عَامِلَةٍ مِنَ الْمَصْنَعِ لِلِاسْتِرَاحَةِ لِمُدَّةِ يَوْمَيْنِ اثْنَيْنِ!
- (۲) يَخْرُجُ خَمْسَةَ عَشَرَ عَامِلًا مِنَ الْمَصْنَعِ لِلِاسْتِرَاحَةِ لِمُدَّةِ اثْنَيْنِ يَوْمَيْنِ!
- (۳) يُخْرَجُ خَمْسَةُ عَشَرَ عَامِلًا مِنَ الْمَصْنَعِ لِلِاسْتِرَاحَةِ لِمُدَّةِ يَوْمَيْنِ اثْنَيْنِ!
- (۴) خَمْسَةُ وَعَشَرَ عَامِلًا يَخْرُجُونَ مِنَ الْمَصْنَعِ لِلِاسْتِرَاحَةِ لِلْيَوْمِ الثَّانِي!

۸۴- عَيْنُ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ: «مَنْ زَرَعَ الْغُدُونَ حَصَدَ الْخُسْرَانَ»

- (۱) از مکافات عمل غافل مشو
- (۲) «فَمَنْ يَعْمَلُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ»
- (۳) دشمن دوست‌نما را نتوان کرد علاج
- (۴) به شیرین زبانی توان برد گوی
- گندم از گندم بروید جوز جـو
- شاخه را مرغ چه داند که قفس خواهد شد؟
- که پیوسته تلخی برد تندخوی

■ ■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ، ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنْسَبُ لِلنَّصِّ: (۸۹-۸۵)

«عَلِمْتُ أَنَّ الشَّفَاءَ يَكْمُنُ (= يَسْتَقَرُّ) فِي دَاخِلِكَ، لَكِنَّكَ لَا تَرَاهُ، وَ الْأَمَكُ مَصْدَرُهَا مِنْكَ، وَ أَنْتَ لَا تَشْعُرُ بِهَا. هَلْ تَظُنُّ أَنَّكَ كَيَانٌ صَغِيرٌ، بَيْنَمَا عَالَمٌ أَكْبَرُ يَنْطَوِي فِي دَاخِلِكَ؟ النَّاسُ مُنْمَاتِلُونَ (= أَكْفَاءُ) مِنْ جِهَةِ الْآبَاءِ، فَأَبُوهُمْ آدَمُ وَ أُمُّهُمْ حَوَاءُ. وَ قِيَمَةُ كُلِّ امْرِئٍ فِيمَا يَتَّقَتُهُ، وَ لِلرِّجَالِ أَسْمَاءٌ تُلَصِّقُ بِالْأَفْعَالِ. فَحَاوِلْ بِاِكْتِسَابِ الْعِلْمِ وَ لَا تَطْلُبْ لَهُ بَدِيلًا، فَالنَّاسُ مَوْتَى وَ أَهْلُ الْعِلْمِ أَحْيَاءُ. أَيُّهَا الْمُتْبَاهِي جَهْلًا بِالنَّسَبِ، إِنَّمَا النَّاسُ مِنْ أُمِّ وَ أَبٍ وَ خُلِقُوا مِنْ طِينَةٍ فَإِنَّمَا فُخْرُهُمْ لِعَقْلِ رَاسِخٍ، وَ حَيَاءٍ وَ عِفَّةٍ وَ أَدَبٍ.»

۸۵- ماذا يقصد النص بقوله؟ «الناس موتى و أهل العلم أحياء!»: «

- (۱) إِنَّ غَيْرَ الْمُتَعَلِّمِينَ يَمُوتُونَ جَسَدِيًّا قَبْلَ أَجْلِهِمْ!
- (۲) إِنْجَازَاتُ أَهْلِ الْعِلْمِ تَبْقَى خَالِدَةً وَ تَمْنَحُهُمْ حَيَاةً بَعْدَ الْمَوْتِ!
- (۳) الْعُلَمَاءُ لَا يُصَابُونَ بِالْأَمْرَاضِ الشَّدِيدَةِ!
- (۴) الْمَوْتُ هُوَ نَهَايَةُ كُلِّ إِنْسَانٍ عَلَى رَغْمِ عِلْمِهِ!

۸۶- ما الذي يَقُومُ قَدْرَ الْإِنْسَانِ؟

- (۱) نَسَبُ الْعَرِيقِ وَ عَائِلَتُهُ وَ شَرْفُهُ!
- (۲) الثَّرْوَةُ وَ الْمَالُ!
- (۳) مَا يُحْسِنُهُ مِنَ الْأُمُورِ!
- (۴) قُوَّةُ الْبَدَنِ وَ الْجَمَالُ!

۸۷- أي عبارة من العبارات التالية تتعارض مع المفهوم الرئيسي للنص؟

- (۱) اِكْتِسَابُ الْمَهَارَاتِ وَ الْمَعْرِفَةُ يُعَيِّنُ الْإِنْسَانَ فِي رَفْعِ مَكَانَتِهِ!
- (۲) السَّعْيُ لِتَحْسِينِ الْقُدْرَاتِ يُؤَدِّي إِلَى زِيَادَةِ الْقِيَمَةِ الْفَرْدِيَّةِ!
- (۳) إِنَّ مَا يَمْتَلِكُ الْإِنْسَانُ مِنَ الْأَمْوَالِ هُوَ الْمِيعَارُ الْوَحِيدُ لِتَقْدِيرِ مَكَانَةِ الْإِنْسَانِ!
- (۴) قِيَمَةُ الْإِنْسَانِ هِيَ مَقْدَارُ التَّأثير الَّذِي يتركه في المجتمع!

■ عَيْنُ الْخَطَا فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: (٨٨ و ٨٩)

٨٨ - «يَكْمَن - أَكْبَر - تُلْصَق - مَوْتَى»:

- (١) يَكْمَن: فعل مضارع - للمفرد للغائب - ليس له حرف زائد - معلوم / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- (٢) تُلْصَق: فعل مجهول مضارع - للمفرد للغائبة - مزيد ثلاثي مصدره «الصاق» / فعل و جملة وصفية
- (٣) مَوْتَى: اسم - جمع مكسر أو تكسير (مفردة: مَيَّت، مَذَكْر) - نكرة - معرب / خبر لمبتدأ «النَّاس»
- (٤) أَكْبَر: اسم - مفرد - مذكّر - اسم التفضيل، مؤنثه «كُبْرَى» - معرفة - معرب / صفت و مرفوع بالتبعية

٨٩ - «مُتَمَاتِلُونَ - يُتَّقَن - حَاوِل - الرِّجَال»:

- (١) يُتَّقَن: فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي من باب «إفعال» و له حرف زائد - متعّ - مجهول / فعل و ضمير «ه» مفعوله
- (٢) حَاوِل: فعل أمر (للمفرد المخاطب) - مزيد ثلاثي مصدره «محاولة» من باب «مفاعلة» - لازم / فعل مع فاعله، جملة فعلية
- (٣) مُتَمَاتِلُونَ: جمع سالم للمذكّر - اسم فاعل (من فعل «تمائل» مزيد ثلاثي) - نكرة - معرب / خبر و مرفوع بالواو
- (٤) الرِّجَال: اسم - جمع مكسر أو تكسير (مفردة: رَجُل، مذكّر) - معرب - معرفة بأل / مجرور بحرف الجر؛ للرِّجَال: جارو مجرور

■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ فِي الْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ: (٩٠-٩٥)

٩٠ - عَيْنُ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) الْخِفَافُ عَلَى الْمَرَاثِقِ الْعَامَّةِ وَاجِبٌ عَلَى الْمَوَاتِنِ وَ يَنْتَفِعُ بِهَا كُلُّ النَّاسِ!
- (٢) أَنْزَلَ الْعُمَالُ وَاحِداً وَ سَبْعِينَ مِثَالاً وَ خَمْسَةَ عَشَرَ كِتَاباً فَفَرَّغَتْ السَّيَّارَةُ!
- (٣) أَشْكُرُ رَبِّكَ الْغَفَّارَ بِأَنْعَمِهِ الْمُنْهَمِرَةِ عَلَى الْمَرْءِ الَّذِي جُهِّزَ بِقُوَّةٍ مُفْتَكِرَةٍ!
- (٤) طَلَّبَ أَحَدُ الْمُوظَّفِينَ مِنِّي أَنْ أَذْهَبَ مَعَهُ لِرِيزَةِ الْإِمَامِ الثَّالِثِ لِلْمَرَّةِ الْأُولَى!

٩١ - عَيْنُ حُرُوفِ النَّوْنِ مَكْسُورَةً دَائِماً:

- (١) لي أخوان يدرسان في جامعة طهران المشهورة!
- (٢) تقع منازل عمّال مصنع الورق حول ساحة خراسان!
- (٣) من زرع العدوان حصّد الخسران فلا تزرع العداوة!
- (٤) أسنان محمود فاسدة فعليه بمراجعة طبيب حاذق!

٩٢ - عَيْنُ الْخَطَا فِي اسْتِخْدَامِ الضَّمَانِ:

- (١) هذه الأشجار الجميلة تجذب كثيراً من الناس إليها!
- (٢) الأراذل الخبيثون يضرّون الناس بأعمالهم القبيحة!
- (٣) شباب المجتمع يجمعون علم الناس إلى علمهم!
- (٤) جيران علي يساعدونهم في حلّ مشكلاتهم العظيمة!

٩٣ - عَيْنُ إِسْمِ الْإِشَارَةِ يَخْتَلِفُ مِنْ حَيْثُ التَّرْجُمَةُ:

- (١) تلك حقائب غالية لا تقدر أختي على شرائها أبداً!
- (٢) يذهب هؤلاء الطلاب النشيطون إلى المدرسة بفرح!
- (٣) أولئك أطفال يعبرون ممراً المشاة للعبور الآمن!
- (٤) هذه دروس مهمة تنفع جميع من يشاركون في الصف!

٩٤ - عَيْنُ عِبَارَةٍ لَا نَجْوِزُ فِيهَا أَنْ نَحْذِفَ الْعِدَّةَ:

- (١) مسافران إثنان خرجا من الفندق بسرعة!
- (٢) هناك عين واحدة تجذب السائحين إليها!
- (٣) صنع النجار الماهر الكرسيين الإثنيين أمس!
- (٤) ذنّب العالم واحدٌ و ذنّب الجاهل ذنبان!

٩٥ - عَيْنُ مَا يَجِبُ فِيهِ تَصْحِيحُ الْعِدَّةِ وَ الْمَعْدُودِ كِلَيْهِمَا مَعاً:

- (١) ضحك خمسة شباب جاهلين على رجل فقير!
- (٢) اشتريت ثلاثة سروالاً و قميصاً واحداً لولدي!
- (٣) استلمت الأستاذة عشرون و أربع رسائل أمس!
- (٤) يا أيّها السائقون عليكم بحفظ ثلاثين قانونين!

۹۶- کدام گزینه حاوی پاسخ صحیح به سؤالات زیر است؟

● هدف از علم تاریخ چیست؟

● ویژگی‌های تاریخ‌نگاری نوین در کدام گزینه به درستی ذکر نشده است؟

● در یونان باستان، رونق چه علمی به شکوفایی علم تاریخ کمک کرد؟

۱) مطالعه جنبه‌های مختلف زندگی انسان‌ها - صرفاً بررسی جنبه‌های سیاسی و نظامی برای مطالعه پیرامون سقوط دولت‌ها - ادبیات و فلسفه

۲) آگاهی نسبت به زندگی اجتماعی گذشته - بهره گرفتن از علوم مختلف مانند جغرافیا و زمین‌شناسی - ریاضیات و فلسفه

۳) آگاهی نسبت به زندگی اجتماعی گذشته - صرفاً بررسی جنبه‌های سیاسی و نظامی برای مطالعه پیرامون سقوط دولت‌ها - ریاضیات و فلسفه

۴) مطالعه جنبه‌های مختلف زندگی انسان‌ها - بهره گرفتن از علوم مختلف مانند جغرافیا و زمین‌شناسی - ادبیات و فلسفه

۹۷- در کدام گزینه ترتیب مراحل پژوهش در تاریخ به درستی ذکر شده است؟

۱) پس از گزارش یافته‌های پژوهش، به تحلیل و تفسیر اطلاعات پرداخته می‌شود.

۲) شناسایی منابع منجر به تدوین پرسش‌های تحقیق می‌شود.

۳) انتخاب موضوع مقدم بر تدوین پرسش‌های تحقیق است.

۴) گردآوری و تنظیم اطلاعات مؤخر از تحلیل اطلاعات است.

۹۸- کدام یک از انواع گاه‌شماری‌ها بر پایه گردش ماه به دور زمین تنظیم شده است و در کدام گاه‌شماری پنج روز اضافی را به نام پنجه، به آخر ماه دوازدهم می‌افزودند؟ همچنین در کدام گاه‌شماری هر سه سال، یک ماه به سال افزوده می‌شد؟

۱) بابلی - اوستایی - مصری

۲) بابلی - مصری - اوستایی

۳) هجری قمری - اوستایی - بابلی

۴) هجری قمری - مصری - بابلی

۹۹- بشر در پاسخ به نیاز خود برای سنجش زمان، موفق به اختراع چه وسایلی شد و نیز کدام ابزار برای رصد ستارگان و سیارگان به کار می‌رفت؟

۱) ساعت‌های مختلف شنی، آفتابی و آبی - گاه‌شماری

۲) گاه‌شماری و ساعت - اسطرلاب

۳) اسطرلاب - ساعت آفتابی

۴) ساعت‌های مختلف شنی، آفتابی و آبی - اسطرلاب

۱۰۰- کدام گزینه نشانگر عبارت‌های صحیح می‌باشد؟

الف) محتوای سنگ‌نوشته بیستون نشان می‌دهد که در قلمرو هخامنشیان گاه‌شماری خورشیدی - قمری، بابلی رواج داشته است.

ب) در گاه‌شماری مصری، سال به دوازده ماه سی روزه تقسیم می‌شد.

ج) در دوره اشکانیان گاه‌شماری‌های بابلی، سلوکی و مصری متداول بود.

د) در گاه‌شماری رایج در دوران هخامنشیان، ماه‌ها براساس اسامی ایزدان و فرشتگان نام‌گذاری شده بود.

۱) الف - ب

۲) ب - ج

۳) ج - د

۴) الف - د

۱۰۱- در کدام یک از مراحل باستان‌شناسی، پژوهشگران می‌توانند از سامانه اطلاعات جغرافیایی بهره بگیرند و استفاده از رادیوکربن برای تعیین سن آثار باستانی، مربوط به کدام مرحله می‌باشد؟

۱) استخراج و تنظیم اطلاعات - شناسایی و کشف

۲) شناسایی و کشف - استخراج و تنظیم اطلاعات

۳) استخراج و تنظیم اطلاعات - حفاری

۴) شناسایی و کشف - حفاری

۱۰۲- نگهداری و مرمت آثار باستانی در کدام مکان انجام می‌گیرد و همچنین کدام یک از اقدامات زیر مربوط به مرحله حفاری می‌باشد؟

۱) موزه‌ها - مرمت آثار باستانی

۲) سازمان‌های آرشیوی - عکس‌برداری از آثار باستانی

۳) موزه‌ها - عکس‌برداری از آثار باستانی

۴) سازمان‌های آرشیوی - مرمت آثار باستانی

۱۰۳- هر کدام از عبارت‌های زیر مربوط به کدام یک از اقوام بین‌النهرین است؟

الف) در ساخت جنگ‌افزارهای مفرغین مهارت داشتند.

ب) برخی باستان‌شناسان این قوم را مخترع خط می‌دانند.

ج) قانون‌نامه حمورابی از آثار بر جای مانده این قوم است.

د) پادشاهی را هدیه‌ای از جانب خداوند می‌دانستند.

۱) بابلی‌ها - سومریان - بابلی‌ها - سومریان

۲) بابلی‌ها - بابلی‌ها - سومریان - سومریان

۳) سومریان - بابلی‌ها - بابلی‌ها - سومریان

۴) سومریان - سومریان - بابلی‌ها - بابلی‌ها

۱۰۴- ترتیب وقایع زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- (الف) تأسیس دولت - شهرهای سومری
(ج) تسلط سارگن اکدی بر سرتاسر بین‌النهرین
(ب) گسترش قدرت اموری‌ها
(د) به قدرت رسیدن آشوریان
- (۱) الف ← ج ← ب ← د
(۲) ب ← الف ← د ← ج
(۳) ب ← ج ← الف ← د
(۴) الف ← د ← ب ← ج

۱۰۵- چه تعداد از عبارتهای زیر صحیح است؟

- پیدایش نخستین شهرها نتیجه افزایش جمعیت و تولید مازاد و گسترش روستاها می‌باشد.
- مرحله شکل‌گیری تجارت مؤخر از مرحله تخصصی شدن کار در روزگار باستان بوده است.
- پیشرفت شیوه‌های آبیاری در مصر باستان، در دوران پادشاهی جدید روی داد.
- آموزه‌های دینی مردم مصر باستان، آنان را به اطاعت بی‌چون و چرا از فرعون فرا می‌خواند.

(۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۱

۱۰۶- کدام حادثه زمامداران و نخبگان ایران را به جست‌وجوی درک علل پیشرفت جوامع غربی و عقب‌ماندگی جامعه ایران واداشت و ترجمه آثار اروپایی در کدام دوره آغاز گردید؟

- (۱) جنگ‌های ایران و روس - دوره اصلاحات عباس میرزا
(۲) جنگ‌های ایران و روس - تأسیس دارالفنون
(۳) برنامه‌های اصلاحی عباس میرزا - تأسیس دارالفنون
(۴) برنامه‌های اصلاحی عباس میرزا - ایجاد دارالترجمه همایونی
- ۱۰۷- کدام یک از مورخان دوره قاجار به مختصرنویسی علاقه نشان داده بود و نخستین بار در کدام اثر واقعیت قتل امیرکبیر انعکاس یافته است؟

- (۱) میرزا محمدجعفر خورموجی - حقایق‌الخبار ناصری
(۲) خاوری شیرازی - حقایق‌الخبار ناصری
(۳) میرزا محمدجعفر خورموجی - صدرالتواریخ
(۴) خاوری شیرازی - صدرالتواریخ

۱۰۸- کدام یک از گزینه‌های زیر از جمله عوامل مؤثر در گسترش و ارتقای روش تاریخ‌نگاری جدید نیست؟

- (۱) گسترش مدارس جدید
(۲) رواج آموزش تاریخ به عنوان یک رشته علمی
(۳) ایجاد مراکز تحقیقاتی و نشریات تخصصی در حوزه مطالعات تاریخی
(۴) استفاده از علوم چون باستان‌شناسی و جغرافیا در مطالعه تاریخ

جغرافیا

۱۰۹- با توجه به موارد زیر، کدام شکل به درستی ترسیم شده است؟

- (الف) درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها
(ب) گسترش مناطق مسکونی در نقاط مرتفع
(ج) جلوگیری از فرسایش خاک در نواحی کوهستانی
(د) نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها

- (۱) الف → مغایر با ج → مطابق با ب / ب → مطابق با د → مغایر با الف
(۲) ب → مغایر با ج → مطابق با الف / الف → مطابق با د → مغایر با ب
(۳) ب → مغایر با ج → مطابق با الف / ب → مطابق با د → مغایر با الف
(۴) الف → مغایر با ج → مطابق با ب / ب → مطابق با د → مغایر با ب

۱۱۰- با توجه به شاخه‌های مختلف جغرافیا و علوم مرتبط با آنها، کدام تصویر به درستی ترسیم شده است؟

- (الف) زمین‌شناسی (ب) جغرافیای طبیعی (ج) ژئومورفولوژی (د) جغرافیای خاک‌ها
- (۱) ب (الف) ج (د)
(۲) ب (الف) ج (د)
(۳) ب (الف) ج (د)
(۴) ب (الف) ج (د)

۱۱۱- انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند و در نتیجه

- (۱) توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی را با کمک دانش جغرافیا درک می‌کند.
- (۲) محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود.
- (۳) با ویژگی‌های طبیعی و انسانی و روابط بین آنها در محیط آشنا می‌شود.
- (۴) با دید همه‌جانبه بررسی‌ها و مطالعات خود را در مورد پراکندگی پدیده‌ها و روابط بین آنها انجام می‌دهد.

۱۱۲- کدام موارد در ارتباط با شاخه‌های علم جغرافیا درست است؟

- (الف) تولید، توزیع و مصرف کالاها و خدمات، نظام اقتصادی و عرضه و تقاضا را مطالعه می‌کند.
 - (ب) «با افزایش ارتفاع دما کاهش می‌یابد» یک اصل در این علم است.
 - (ج) به بررسی تأثیر کاهش دما با افزایش ارتفاع بر مکان و زندگی انسان می‌پردازد.
 - (د) به چگونگی معیشت گروه‌های انسانی در مکان‌های مختلف در رابطه با محیط زندگی‌شان می‌پردازد.
- (۱) الف و ب (۲) ب و د (۳) الف و ج (۴) ج و د

۱۱۳- با توجه به متن زیر، کدام عبارت با مشخصات «سؤالات کلیدی در جغرافیا» مطابقت دارد؟

«توفان در کن و سولقان تاکنون ۲۰ کشته بر جای گذاشته است. بر اثر این بارندگی و سیل، مقداری از کوه‌های امام‌زاده داوود ریزش کرده است.»

- (۱) به علت وقوع پدیده و همچنین سؤالات «چه کسی» و «چطور» که به ترتیب به سیر تکوین پدیده و ماهیت پدیده یا مسئله تأکید دارند، پاسخ داده است.
- (۲) رکن اساسی جغرافیا و همچنین سؤالات «چه کسی» و «چه چیز» که به ترتیب به روابط متقابل انسان و محیط و ماهیت پدیده تأکید دارند، بررسی شده است.
- (۳) رکن اساسی جغرافیا و همچنین سؤالات «چرا» و «چه چیز» که به ترتیب به علت وقوع پدیده و ماهیت پدیده تأکید دارند، بررسی شده است.
- (۴) به علت وقوع پدیده و همچنین سؤالات «چطور» و «چه چیز» که به ترتیب به ماهیت پدیده و سیر تکوین پدیده تأکید دارند، پاسخ داده است.

۱۱۴- براساس موارد مطرح شده، کدام گزینه درست است؟

(الف) عکس‌های هوایی	(ب) پرسش‌نامه	(ج) مصاحبه
(د) آمارنامه	(ه) نقشه	(و) مشاهده

- (۱) موارد «الف»، «د» و «ه» با روش کتابخانه‌ای منطبق است که در مرحله سوم پژوهش جغرافیایی قرار دارد.
- (۲) موارد «ج»، «ب» و «و» با روش میدانی منطبق است که در مرحله چهارم پژوهش جغرافیایی قرار دارد.
- (۳) موارد «الف»، «ب» و «د» با روش کتابخانه‌ای منطبق است که در مرحله چهارم پژوهش جغرافیایی قرار دارد.
- (۴) موارد «ج»، «ه» و «و» با روش میدانی منطبق است که در مرحله سوم پژوهش جغرافیایی قرار دارد.

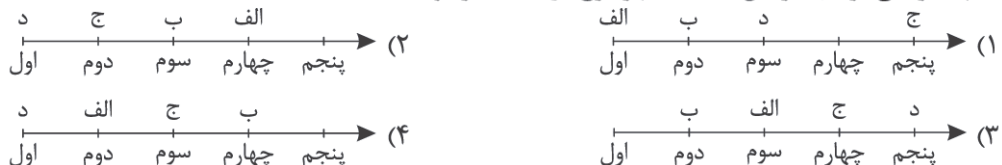
۱۱۵- با توجه به مراحل پژوهش در جغرافیا، کدام تصویر منطبق با موارد زیر ترسیم شده است؟

(الف) شاید نزدیکی به شهر تهران، عامل افزایش جمعیت شهر کرج است.

(ب) درصد تغییرات جمعیت و درصد شاغلان در یک دهه در شهر کرج با استفاده از روش‌های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد.

(ج) پژوهشگر با کمک عکس‌های ماهواره‌ای، رشد فیزیکی شهر کرج را طی یک دهه بررسی می‌کند.

(د) چه عواملی موجب افزایش جمعیت شهر کرج در دهه اخیر گردیده است؟

۱۱۶- فرضیه‌های پژوهشگر به چه عواملی بستگی دارد؟

- (۱) تجربیات، هدف پژوهش و سوابق پژوهشی در دسترس او
- (۲) میزان دانش، تجربیات و سوابق پژوهشی در دسترس او
- (۳) میزان دانش، هدف پژوهش و سوابق پژوهشی در دسترس او
- (۴) میزان دانش، تجربیات و هدف پژوهش

۱۱۷- کدام گزینه به توجه به عبارت زیر، درست می‌باشد؟

«منظور از موقعیت یک شهر یا روستا، وضعیت آن سکونتگاه نسبت به پدیده‌های پیرامون خود است.»

- (۱) در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت، عوامل طبیعی بیشترین نقش را دارند.
- (۲) نزدیک بودن شهر به روستاهای پرجمعیت مجاور و یا منابع معدنی در جذب نیروی کار و توسعه صنایع آن شهر تأثیر زیادی دارد.
- (۳) مردم برحسب نیاز، مکانی را برای زندگی انتخاب کرده و به اشغال درمی‌آورند و بعدها روستا یا شهر از آن محل گسترش می‌یابد.
- (۴) عوامل سیاسی و تصمیمات حکومتی، دسترسی به راه‌های تجاری و عوامل دفاعی و نظامی می‌توانند در پدید آمدن یک سکونتگاه در مکان خاص نقش داشته باشد.

۱۱۸- کدام گزینه به توجه به عبارت‌های داده شده در مورد تفاوت‌های شهر و روستا درست است؟

(الف) متداول‌ترین ملاک (ب) مهم‌ترین ملاک

- (۱) در برخی کشورهای پرجمعیت آسیا مانند چین و هند، روستاهایی با بیش از ۳۰,۰۰۰ نفر جمعیت وجود دارند. (الف) - در روستاها فضاهای باز و چشم‌اندازهای طبیعی بیشتر و گسترده‌ترند. (ب)
- (۲) در روستاها چون جمعیت کمتر است، بیشتر افراد یکدیگر را می‌شناسند. (الف) - در اغلب سکونتگاه‌های روستایی، درصد بیشتری از جمعیت فعال در بخش کشاورزی فعالیت می‌کنند. (ب)
- (۳) در روستاها خدمات و تسهیلات کمتر و محدودتر است. (الف) - در روستاها چون جمعیت کمتر است، بیشتر افراد یکدیگر را می‌شناسند. (ب)
- (۴) در برخی کشورهای پرجمعیت آسیا مانند چین و هند، روستاهایی با بیش از ۳۰,۰۰۰ نفر جمعیت وجود دارند. (الف) - در اغلب سکونتگاه‌های روستایی، درصد بیشتری از جمعیت فعال در بخش کشاورزی فعالیت می‌کنند. (ب)

۱۱۹- معیارهای رتبه‌بندی سکونتگاه‌ها با توجه به چه مسائلی از جایی به جای دیگر متفاوت است؟

- (۱) اهداف و نوع مطالعات محققان
- (۲) میزان جمعیت و عملکرد سکونتگاه‌ها
- (۳) حوزه نفوذ سکونتگاه‌ها
- (۴) عوامل طبیعی و عوامل انسانی

۱۲۰- کدام گزینه درباره تعریف «حوزه نفوذ سکونتگاه» درست است؟

- (۱) بیشترین مسافتی که مردم منطقه برای دریافت کالا یا خدمات از آن سکونتگاه طی می‌کنند.
- (۲) حداقل جمعیت یک منطقه که تقاضای کالا، خدمات یا عملکردی از یک سکونتگاه دارند.
- (۳) محدوده جغرافیایی که از یک سکونتگاه کالا و انواع خدمات دریافت می‌کند و بین آن محدوده و سکونتگاه جریان کالا، خدمات و رفت‌وآمد وجود دارد.
- (۴) مکان اصلی و دقیق یک سکونتگاه و محل استقرار آن روی زمین است.

فلسفه و منطق

۱۲۱- کدام گزینه درباره مغالطه درست است؟

- (۱) خطاهایی که در اندیشه و علم انسان صرفاً به صورت عمدی ایجاد می‌شود و فکر به نتیجه نمی‌رسد.
- (۲) هرگونه اشتباهی که در هر مرحله از تفکر انسان می‌تواند ایجاد شود و منجر به نتیجه اشتباه در آن شود.
- (۳) نوعی ایراد در تفکر انسانی که هنگامی که قواعد منطق را بدانیم، دیگر امکان مواجه با آن وجود نخواهد داشت.
- (۴) نوعی تفکر بی‌نتیجه است که انواع بی‌شماری دارد و اگر دستورالعمل‌های منطق را ندانیم، دچار آن می‌شویم.

۱۲۲- نوع تصور یا تصدیق کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) به کجا چنین شتابان گون از نسیم پرسید.
- (۲) نبودن و نشنیدنی، دلم به گریه نشسته
- (۳) آیا پاداش نیکی جز نیکی است؟
- (۴) جهان به چه کار آید.

۱۲۳- کدام گزینه دربارهٔ منطق درست است؟

- (۱) علمی است که با هدف جلوگیری از مغالطه ابداع شده که در آن قواعد تفکر به صورت دقیق آموزش داده شده است.
- (۲) نوعی دانش که وظیفهٔ تعریف کردن و استدلال کردن را دارد و با استفاده از قواعد این حوزه، موضوعات را یا تعریف و یا استدلال می‌کند.
- (۳) علمی است که نمی‌تواند همیشه در هدف خود موفق باشد؛ بلکه به دنبال پایین آوردن مغالطات تا جای ممکن تلاش خود را انجام می‌دهد.
- (۴) دانشی که به صورت مادرزاد در همهٔ انسان‌ها وجود دارد و هر انسانی با درک این قواعد چشم به جهان می‌گشاید و نیازی به آموزش ندارد.

۱۲۴- کدام تشبیه دربارهٔ علم منطق دقیق‌تر است؟

- (۱) منطق همانند سیستم کنترلی خودرو است از جهت کاربردی بودن یعنی به صرف دانستن منطق نمی‌توان جلوی مغالطات را گرفت.
- (۲) منطق را نوعی ترازو دانسته‌ایم وقتی می‌گوییم منطق ترازو اندیشه است زیرا هر دو به نوعی در کار سنجیدن نیاز انسان را برطرف می‌کنند.
- (۳) منطق در ایجاد بنای فکری همانند شاقول بنایی است که اسکلت ساختمان و مصالح ساختمان را فراهم می‌کند تا ساختمان مستحکم باشد.
- (۴) منطق مانند دوچرخه‌سواری است از جهت کاربردی بودن؛ یعنی دانستن جنبهٔ نظری منطق فایده ندارد و جنبهٔ عملی فقط فایده دارد.

۱۲۵- کدام گزینه دربارهٔ تعریف و استدلال درست است؟

- (۱) اینکه آیا یک تصور تعریف نیاز دارد یا ندارد یک امر نسبی و با توجه به آن فرد است.
- (۲) اگر یک تصدیق مجهول داشته باشیم، در اولویت است که با استدلال آن را معلوم سازیم.
- (۳) از تعریف زمانی استفاده می‌کنیم که تصور مجهول امکان معلوم شدن با استدلال را نداشته باشد.
- (۴) برای تفکر باید از سمت مجهولات به سمت معلومات حرکت کنیم تا بتوانیم علم جدیدی ایجاد کرده باشیم.

۱۲۶- چرا مغالطه همانند بیماری است؟

«زیرا»

- (۱) هر دوی آنها امور غیرواقعی هستند.
- (۲) لازم است از هر دو اجتناب کرد.
- (۳) هر دو برای جسم انسان مضر هستند.
- (۴) دارای درمان‌های یکسان هستند.

۱۲۷- کدام گزینه یک تعریف است؟

- (۱) هوا آفتابی است چون در آن هیچ ابری وجود ندارد.
- (۲) اگر درس بخوانی می‌توانی موفق هم بشوی.
- (۳) نوعی از بیماری را می‌توانم درونم حس کنم.
- (۴) رسیدن از تصورات معلوم به تصور مجهول

۱۲۸- کدام پرسش، یک پرسش بنیادی نیست؟

- (۱) چرا بعضی انسان‌ها اخلاق را رعایت نمی‌کنند؟
- (۲) زیبایی از نظر افراد چگونه می‌تواند متفاوت باشد؟
- (۳) انسان چگونه قواعد تفکر را می‌تواند رعایت نکند؟
- (۴) علت منفعت‌طلبی ذاتی انسان چه موردی می‌تواند باشد؟

۱۲۹- کدام گزینه درست است؟

- (۱) پرسش‌های فلسفی برای بعضی انسان‌ها در طول زندگی‌شان ایجاد می‌شود.
- (۲) این‌گونه نیست که پرسش‌های بنیادی صرفاً مختص فیلسوفان ایجاد شود.
- (۳) سؤالات روزمره، صرفاً سؤالاتی است که مربوط به نیازهای طبیعی انسان است.
- (۴) در بیشتر مواقع افراد با پرسش‌های غیربنیادی در طول زندگی روبه‌رو هستند.

۱۳۰- کدام گزینه دربارهٔ مراحل تفکر درست است؟

- (۱) ابتدا باید سؤالی برای ما پیش بیاید تا شروع به آغاز تفکر بکنیم.
- (۲) مراحل تفکر فلسفی و عادی کاملاً با یکدیگر متفاوت و متمایز است.
- (۳) شاید در بعضی سؤالات در مرحله سوم متوقف شویم و به انتها نرسیم.
- (۴) معلومات مورد استفاده در هر دو نوع تفکر می‌تواند امور یکسانی باشد.

۱۳۱- کدام گزینه با توجه به دیدگاه ملاصدرا درباره تفکر درست نیست؟

- (۱) فطرت ثانی همان رسیدن به سؤالات اساسی و بنیادی است که لازمه پاسخ آنها، تفکر فلسفی است.
- (۲) انسان در طول زندگی اش هیچ گاه نمی تواند بی نیاز از پاسخ گویی به فطرت اول خود باشد.
- (۳) یک انسان می تواند دارای دو فطرت اول و ثانی به طور همزمان در طول زندگی باشد.
- (۴) فطرت اول در مقابل فطرت ثانی که برتر است، امری مذموم و بد تلقی می شود.

۱۳۲- کدام گزینه درست است؟

- (۱) سقراط خود را سوفیست ننماید و خود را فیلسوفوس نامید، زیرا او در برابر علم و دانش، تواضع و فروتنی داشت پس معنای اولیه سوفیست مدنظرش بوده است.
- (۲) معنای دوم لفظ فیلسوفیا صرفاً شامل تمام علوم عقلی می شد از جمله فلسفه و منطق و ریاضی و این تغییر معنا یک ارتقای معنا بود نسبت به معنای اول خودش.
- (۳) لفظ سوفیست هنگامی که معنای دوم خود را داشت، شامل افرادی می شد که دغدغه آنها این بود که نشان دهند حقیقت و واقعیت تابع ادراک انسان ها است.
- (۴) سقراط واژه فلسفه و فیلسوف را با توجه به انتخاب کردن برای نامیده شدن آن، بر سر زبان ها انداخت و معنای فلسفه در زمان او معنای سوم فلسفه وجود نداشت.

۱۳۳- کدام گزینه در ارتباط با موضوع و روش فلسفه درست است؟

- (۱) فلسفه برخلاف تمامی علوم، در موضوع و روش منحصر به فرد است.
- (۲) موضوع فلسفه یک موضوع خاص نسبت به سایر علوم دیگر می باشد.
- (۳) فلسفه دارای روش انحصاری در بررسی سؤالات مربوط به خود نیست.
- (۴) موضوع فلسفه با سایر علوم عقلی شباهت دارد و موضوع خاص ندارد.

۱۳۴- کدام حمل متفاوت است؟

- (۱) انسان فانی است.
- (۲) انسان حیوان است.
- (۳) انسان جسم است.
- (۴) انسان حیوان ناطق است.

۱۳۵- در قدم اول شناسایی مغایرت وجود و ماهیت، کدام موضوع شناسایی می شود؟

- (۱) از هر واقعیتهای، دو جنبه قابل شناسایی است.
- (۲) خارج از ذهن انسان، واقعیتهایی وجود دارد.
- (۳) بعضی واقعیتهای ماهیت دارند اما وجود ندارند.
- (۴) ماهیت هر چیزی همان ویژگی های اصلی او است.

۱۳۶- کدام گزینه از ایرادهای قبول فرض «وجود بخشی از ماهیت است»، نمی باشد؟

- (۱) همه واقعیتهای یکسان به نظر می آمدند.
- (۲) هیچ چیزی امکان از بین رفتن را نداشت.
- (۳) هیچ واقعیتهای توان ایجاد شدن را نداشت.
- (۴) با فرض هر ماهیتی در ذهن، وجود هم پیدا می کرد.

۱۳۷- یک فیلسوف با مشاهده آب می تواند بگوید

- (۱) آب می تواند موجودی مرکب از اجزا باشد اما من آن را واحد می بینم و به دنبال ادراک دو مفهوم وجود و ماهیت در آن هستم.
- (۲) آب موجودی واحد است از نظر فلسفه و نمی تواند مرکب باشد زیرا وجود و ماهیت از اجزای سازنده یک واقعیت نیستند.
- (۳) در خارج از ذهن می توان دو حقیقت و ویژگی و جنبه آب بودن (ماهیت) و وجود آب (وجود) را شناسایی و تمایز داد.
- (۴) لزوماً با مشاهده وجود داشتن آب، می توان پی به ویژگی های اصلی آن در ذهن برد و در نهایت می توان ماهیتش را نیز فهمید.

۱۳۸- کدام گزینه درست است؟

- (۱) استفاده از کلمات این و آن نشان دهنده آن است که افراد توانسته اند ماهیت آن چیز را درک کنند؛ زیرا با فهم ماهیت یک چیز می توان به آن اشاره کرد.
- (۲) وجود داشتن وجه اختصاصی واقعیتهای هستند، زیرا بعضی از واقعیتهای ذهنی ما وجود دارند و برخی دیگر وجود ندارند.
- (۳) واقعیتهایی که موجود نیستند هم قابلیت مورد اشاره قرار گرفتن را دارند، همچنان که می توان به دیوی که در ذهنمان فرض کردیم اشاره کنیم.
- (۴) لازمه تمایز برقرار کردن و درک این تمایز بین واقعیتهای و اشیاء موجود در خارج از ذهن، شناسایی ماهیت ها و ویژگی های مخصوص آنها است.

۱۳۹- چه تفاوتی میان حمل مثلث شکل سه ضلعی است با مثلث شکل ۱۸۰ درجه است، وجود دارد؟

- (۱) هر دو حمل بی نیاز از دلیل است، زیرا در هر دو ویژگی های اختصاصی به مثلث نسبت داده شده است.
- (۲) حمل دومی نیازمند دلیل است، زیرا دارای ۱۸۰ درجه بودن جزء اجزای تعریفی مثلث نمی تواند باشد.
- (۳) حمل اولی بی نیاز از دلیل است، زیرا بعضی مثلث ها همان شکل سه ضلعی بودن هستند و یکی هستند.
- (۴) حمل دومی برخلاف حمل اول، بی نیاز از دلیل است، زیرا تنها مثلث می تواند دارای ۱۸۰ درجه زاویه باشد.

۱۴۰- کدام گزینه درباره توماس آکوئیناس درست است؟

- (۱) او اصل مغایرت وجود و ماهیت را در اروپا ایجاد و گسترش داد.
- (۲) پیروان او مکتب تومیسیم را با تأثیر گرفتن از او در اروپا ایجاد کردند.
- (۳) فلسفه پایه گذاری شده او متأثر از ابن سینا و تا حدودی فارابی بود.
- (۴) نگاه او به بحث خداشناسی فلسفی، مشابه نگاه ابن سینا بود.

اقتصاد

۱۴۱- در مقایسه کسب و کار تعاونی و شرکت کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) تعاونی و شرکت مراحل راه اندازی کم و بیش مشابهی دارند.
- (۲) در تعاونی هر نفر یک حق رأی دارد اما در شرکت به میزان سهم شخص بستگی دارد.
- (۳) توزیع سود احتمالی در کسب و کار تعاونی با شرکت متفاوت است.
- (۴) نحوه اداره تعاونی و شرکت متفاوت است.

۱۴۲- دو شرکت مواد غذایی در حال فعالیت می باشند. اگر هزینه های شرکت (الف)، ۲۰ درصد درآمد آن باشد و هزینه های شرکت (ب)، ۲۵ درصد درآمد این شرکت، همچنین سود این دو شرکت در یک سال یکسان باشد، آنگاه نسبت درآمد شرکت (الف) به درآمد شرکت (ب) کدام است؟

$$\frac{۲۰}{۲۵} (۴) \quad \frac{۲۵}{۲۰} (۳) \quad \frac{۱۵}{۱۶} (۲) \quad \frac{۱۶}{۱۵} (۱)$$

۱۴۳- سرمایه گذاری ۴۰,۰۰۰ سهم از سهام یک شرکت را خریداری کرده است. وی مالک ۱۰ درصد شرکت است. اگر یکی از سرمایه گذاران به نام آقای بهرامی ۱۰۰,۰۰۰ سهم این شرکت را خریداری کرده باشد و میزان درآمد کل شرکت ۳ میلیارد تومان و میزان هزینه های کل ۱ میلیارد تومان باشد، سهم آقای بهرامی از سود شرکت کدام است؟

$$۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰ (۴) \quad ۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰ (۳) \quad ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ (۲) \quad ۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ (۱)$$

۱۴۴- کدام گزینه در مورد افرادی که درآمدشان به صورت غیرطبیعی زیاد است و خانه و خودروی گران قیمت دارند، اما در میان مردم بدنام اند، صحیح نیست؟

- (۱) معمولاً به دنبال ارزان خریدن و گران فروختن اند.
- (۲) خرید و فروش یا قاچاق برخی از کالاها، در انحصار آنهاست.
- (۳) آنها ترجیح می دهند به شهرهای بزرگ کوچ کنند تا آسان تر به فعالیت خود بپردازند.
- (۴) آنها همواره از رانت و موقعیت هایی که با فریب و ظاهرسازی به دست می آورند، سوء استفاده می کنند.

محل انجام محاسبات

۱۴۵- خانم محبی در شرایط رکود اقتصادی کشور توانسته است یک رستوران با غذاهای فرنگی راه‌اندازی کند. او مجبور شد در جهت راه‌اندازی رستوران، سهام خود را در بازار بورس بفروشد. همچنین ایشان در کار خود توانسته است کارگران مجموعه را به خوبی مدیریت کند. به ترتیب خانم محبی کدام یک از ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق را داراست؟

- (۱) یادگیرنده - ریسک‌پذیر - سازمان‌دهنده
(۲) تیزبین - ریسک‌پذیر - سازمان‌دهنده
(۳) یادگیرنده - سازمان‌دهنده - یادگیرنده
(۴) تیزبین - یادگیرنده - سازمان‌دهنده

۱۴۶- اگر کل سرمایه اولیه یک شرکت تولیدی برابر با ۵۵۰,۰۰۰ باشد، سرمایه‌گذاری که مالک ۱۵ درصد شرکت است، چند سهم خریداری کرده است؟

- (۱) ۸۵,۲۰۰ (۲) ۵۸,۲۰۰ (۳) ۲۸,۵۰۰ (۴) ۸۲,۵۰۰

۱۴۷- درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید.

الف) هدف دولت از وضع قوانین در رابطه با شرکت‌ها ایجاد اطمینان به تولیدکنندگان و جلوگیری از فریب آنها می‌باشد.
ب) برای تشکیل شرکت قطعاً به وکیل برای تکمیل اساسنامه نیاز دارید.

ج) مسئله مالیات از معایب ایجاد شرکت است.

- (۱) درست - نادرست - درست
(۲) نادرست - درست - درست
(۳) نادرست - نادرست - درست
(۴) درست - نادرست - نادرست

۱۴۸- میزان ضرر سال قبل یک واحد تولیدی معادل ۱۲۰ میلیون تومان بوده است. اگر در سال جاری تعداد کارمندان به نصف کاهش یابد و قیمت هر واحد کالای فروش رفته ۱۰ درصد افزایش یابد، با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر، وضعیت سود یا زیان بنگاه در سال جاری چقدر خواهد بود؟

۴۰۰ میلیون تومان	اجاره سالیانه بنگاه	۱
۳۰۰ میلیون تومان	خرید مواد اولیه سالیانه معادل	۲
۲۲ درصد هزینه خرید مواد اولیه سالانه	هزینه مالیات و عوارض سالیانه	۳
۱۰ میلیون تومان	قیمت هر واحد کالای فروش رفته در سال قبل	۴
۲۰۰ واحد کالا	تعداد کالای فروش رفته	۵
۶ میلیون تومان	حقوق متوسط ماهانه هر کارمند اداری و تولیدی (۱۰ کارمند)	۶

- (۱) ۱,۰۷۴,۰۰۰,۰۰۰ سود (۲) ۱,۰۴۷,۰۰۰,۰۰۰ سود
(۳) ۱,۷۴۰,۰۰۰,۰۰۰ سود (۴) ۱,۴۷۰,۰۰۰,۰۰۰ سود

۱۴۹- به کدام یک از دلایل زیر امکان رقابت بالاتر برای یک شرکت وجود دارد؟

- (۱) دسترسی به منابع و سرمایه‌های مالی بزرگ‌تر
(۲) مقیاس تولید بالا و امکان سرمایه‌گذاری بیشتر
(۳) تخصص‌گرایی بیشتر که امکان جذب افراد توانمندتر در زمینه‌های تخصصی ویژه را فراهم می‌آورد.
(۴) امکان افزایش سرمایه و تأمین مالی بانکی که موجب قیمت پایین‌تر نسبت به رقبا می‌شود.

۱۵۰- چه تعداد از عبارات زیر درست است؟

الف) یکی از راه‌های خروج از زیان کسب‌وکار، جلوگیری از ریخت‌وپاش است. مانند کاهش تعداد نیروی متخصص و لازم که حقوق بالایی دارند.

ب) پُرانگیزه بودن کارآفرینان به معنای توانایی حل مسئله می‌باشد.

ج) اگر I درآمد و C هزینه باشد، آنگاه $I \leq C$ وضعیت زیان را نمایش می‌دهد.

د) گرفتن وام بانکی توسط مدیرعامل شرکت دارویی جهت خرید خودرو جزء هزینه‌های تولید می‌باشد.

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

محل انجام محاسبات

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۱
۱۰ مرداد ۱۴۰۴

پاسخنامه انسانی

ردیف	نام درس	سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستاران
۱	ریاضی و آمار	مهران موحدی	محمد منتظران - ابوالفضل فروغی	
۲	علوم و فنون ادبی	حنیف افخمی	محمد کاووسی - مهدیه ظهوری نیا	
۳	جامعه‌شناسی	بهزاد اندرز	احسان اسدی - نگار کاتبی	
۴	روان‌شناسی	علی محسنی	فاطمه عباسی	احسان اسدی - رویا غفاری
۵	زبان عربی	محسن آهویی	محسن آهویی - عرفان جالیزی - امینه کارآمد	مبینا بهرامی - پریا رحیمی
۶	تاریخ	معین‌الدین تقی‌زاده	احسان اسدی - نگار کاتبی	
۷	جغرافیا	بهروز یحیی	احسان اسدی - نگار کاتبی	
۸	فلسفه و منطق	محمد تفقیدی	احسان اسدی - محمد رضایی بقا	
۹	اقتصاد	علی محسنی	نوشین خدایی نیا	معین‌الدین تقی‌زاده - رویا غفاری

واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)
زهرا احدی - امیرعلی الماسی - مبینا بهرامی - معین‌الدین تقی‌زاده - پریا رحیمی - مهرداد شمسی - راضیه صالحی - انسیه مرزبان

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کانال تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.

ریاضی و آمار

۱. گزینه ۳ صحیح است.

$x = 4$ جواب معادله $2x + a = 5$ است پس در معادله صدق می کند. لذا:

$$8 + a = 5 \Rightarrow a = -3$$

بنابراین برای حل معادله $ax + 2 = 5$ داریم:

$$-3x + 2 = 5 \Rightarrow -3x = 3 \Rightarrow x = -1$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۱۱)

۲. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به شکل داریم:

$$x^2 + x^2 = (3\sqrt{2})^2 \Rightarrow 2x^2 = 18 \Rightarrow x^2 = 9 \Rightarrow x = 3$$

بنابراین مساحت دوزنقه برابر است با:

$$\frac{(3+5)}{2} \times 3 = 12$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۱۲)

۳. گزینه ۱ صحیح است.

دو طرف معادله را در ک.م.م. مخرجها ضرب می کنیم. داریم:

$$\frac{3x+1}{2} - \frac{5x-1}{7} = 3 \xrightarrow{\times 14} 7(3x+1) - 2(5x-1) = 42$$

$$\Rightarrow 21x + 7 - 10x + 2 = 42 \Rightarrow 11x = 33 \Rightarrow x = 3$$

اکنون مجموع جواب با معکوس آن برابر است با:

$$3 + \frac{1}{3} = \frac{10}{3}$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۱۱)

۴. گزینه ۴ صحیح است.

گزینه‌ها را بررسی می کنیم:

$$1) \quad x - 1 = 0 \Rightarrow x = 1$$

معادله درجه اول بوده و ریشه $x = 1$ مضاعف نیست.

$$2) \quad 2x^2 = 2 \Rightarrow x^2 = 1 \Rightarrow x = \pm 1$$

$x = -1$ و $x = 1$ ریشه‌های ساده معادله می باشند.

$$3) \quad (x-1)^2 = 1 \Rightarrow x^2 - 2x + 1 = 1 \Rightarrow x^2 - 2x = 0$$

$$\Rightarrow x = 0, x = 2$$

ریشه‌های ساده هستند.

$$4) \quad (2x-2)^2 = 0$$

نکته: هر معادله به فرم $a(x-k)^2 = 0$ دارای ریشه مضاعف $x = k$ است.

$$\Rightarrow 4(x-1)^2 = 0 \Rightarrow x-1 = 0 \Rightarrow x = 1$$

ریشه مضاعف است. (ریاضی و آمار دهم، صفحه ۲۲)

۵. گزینه ۲ صحیح است.

برای حل معادله $ax^2 + 5x - 3 = 0$ به روش مربع کامل داریم:

$$ax^2 + 5x - 3 = 0 \Rightarrow x^2 + \frac{5}{a}x - \frac{3}{a} = 0$$

$$\Rightarrow x^2 + \frac{5}{a}x = \frac{3}{a} \Rightarrow x^2 + \frac{5}{a}x + \frac{25}{4a^2} = \frac{3}{a} + \frac{25}{4a^2} \quad (1)$$

اگر معادله $(x + \frac{5}{4})^2 = b$ را باز کنیم، داریم:

$$(x + \frac{5}{4})^2 = b \Rightarrow x^2 + \frac{5}{2}x + \frac{25}{16} = b \quad (2)$$

با مقایسه (۱) و (۲) داریم:

$$a = 2, b = \frac{3}{2} + \frac{25}{16} = \frac{49}{16}$$

بنابراین:

$$2b - 3a = \frac{49}{8} - 6 = \frac{1}{8}$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

۶. گزینه ۳ صحیح است.

در هر معادله مجموع جوابها (S) را محاسبه می کنیم:

$$2x^2 - 5x + 3 = 0 \Rightarrow S_1 = x_1 + x_2 = -\frac{b}{a} = \frac{5}{2}$$

$$3x^2 - 10x - 2 = 0 \Rightarrow S_2 = x_1 + x_2 = -\frac{b}{a} = \frac{10}{3}$$

بنابراین:

$$\frac{S_1}{S_2} = \frac{\frac{5}{2}}{\frac{10}{3}} = \frac{3}{4}$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۲۹)

۷. گزینه ۴ صحیح است.

نقاط سربه‌سر همان ریشه‌های معادله $P(x) = 0$ می باشند. (به شرطی که تعداد چترها عددی منفی نباشند). بنابراین اختلاف دو نقطه سربه‌سر همان اختلاف ریشه‌ها می باشد و داریم:

$$P(x) = -x^2 + 14x - 33$$

$$D = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = \frac{\sqrt{14^2 - 4 \times 33}}{1} = \frac{\sqrt{64}}{1} = 8$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۳۱)

۸. گزینه ۱ صحیح است.

$x = -4$ جواب معادله است. پس در معادله صدق می کند. لذا:

$$2x^2 - ax + 13 - a = 0 \xrightarrow{x=-4} 32 + 4a + 13 - a = 0$$

$$\Rightarrow 3a + 45 = 0 \Rightarrow a = -15$$

بنابراین معادله به صورت $2x^2 + 15x + 28 = 0$ می باشد. پس جمع

ریشه‌ها برابر $-\frac{15}{2}$ است. لذا:

$$-4 + x_2 = -\frac{15}{2} \Rightarrow x_2 = -\frac{15}{2} + 4 = -\frac{7}{2}$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۳۲)

۹. گزینه ۲ صحیح است.

از رابطه $\frac{4-a}{2} = \frac{2}{a}$ داریم:

$$4a - a^2 = 4 \Rightarrow a^2 - 4a + 4 = 0 \Rightarrow (a-2)^2 = 0 \Rightarrow a-2 = 0$$

$$\Rightarrow a = 2$$

اکنون معادله دوم را بازنویسی کرده و حل می کنیم:

$$\frac{2}{x} = \frac{x-2}{x+2} \Rightarrow 2x + 4 = x^2 - 2x$$

دارای ۲ ریشه متمایز است. $\Delta = 32 > 0 \Rightarrow$

که هیچ کدام مخرج کسرها را صفر نمی کنند و قابل قبول هستند.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۳۵)

۱۰. گزینه ۲ صحیح است.

اگر سرعت چاپگر B را X بگیریم، داریم:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x+8} = \frac{1}{3} \Rightarrow \frac{2x+8}{x^2+8x} = \frac{1}{3} \Rightarrow 6x+24 = x^2+8x$$

$$\Rightarrow x^2+2x-24=0 \Rightarrow (x+6)(x-4)=0 \Rightarrow \begin{cases} x=-6 \\ x=4 \end{cases}$$

بنابراین B به تنهایی در ۴ ساعت و A به تنهایی در ۱۲ ساعت کار را انجام می‌دهند. پس چاپگر B در ۱ ساعت $\frac{1}{4}$ و چاپگر A در ۱ ساعت

$\frac{1}{12}$ کار را انجام می‌دهند. لذا ۱ چاپگر B و ۲ چاپگر A در ۱ ساعت

$$\frac{1}{4} + \frac{2}{12} = \frac{5}{12}$$

ساعت یا ۱۴۴ دقیقه زمان لازم است.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۳۸)

۱۱. گزینه ۲ صحیح است.

$$1 + \frac{4}{x-3} = \frac{x-1}{4-x} \Rightarrow \frac{x+1}{x-3} = \frac{x-1}{4-x}$$

$$\Rightarrow (x+1)(4-x) = (x-3)(x-1) \Rightarrow 4+3x-x^2 = x^2-4x+3$$

$$\Rightarrow 2x^2-7x-1=0 \Rightarrow \begin{cases} x_1+x_2=\frac{7}{2} \\ x_1x_2=-\frac{1}{2} \end{cases}$$

از طرفی:

$$x_1^2+x_2^2 = (x_1+x_2)^2 - 2x_1x_2 = \left(\frac{7}{2}\right)^2 - 2 \times -\frac{1}{2} = \frac{49}{4} + 1 = \frac{53}{4}$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه‌های ۱۹، ۳۲ و ۳۵)

۱۲. گزینه ۳ صحیح است.

تعداد راه‌های بین دو شهر B و D را X در نظر می‌گیریم:

$$\begin{matrix} ABD & ABCD & ACBD & ACD \\ 2 \times x + 2 \times 1 \times 3 + 3 \times 1 \times x + 3 \times 3 = 40 \end{matrix} \Rightarrow 5x + 15 = 40$$

$$\Rightarrow 5x = 25 \Rightarrow x = 5$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۴)

۱۳. گزینه ۲ صحیح است.

برای توزیع هر کدام از اسباب‌بازی‌ها یک جایگاه در نظر می‌گیریم.
داریم:

$$\begin{matrix} \text{حق انتخاب} \\ \downarrow \quad \downarrow \\ 3 \quad 3 \end{matrix} \xrightarrow{\text{طبق اصل ضرب}} 3 \times 3 = 3^2 = 9$$

عروسک ماشین

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۳)

۱۴. گزینه ۴ صحیح است.

سه جایگاه داریم که رقم صفر در جایگاه صدگان نمی‌تواند قرار گیرد لذا:

$$\begin{matrix} 4 & 4 & 3 \\ \text{اصل ضرب} \end{matrix} \rightarrow 4 \times 4 \times 3 = 48$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۵. گزینه ۱ صحیح است.

این سؤال به کمک نحوه چینش قابل حل است. ابتدا چینش حروف در حالت‌های مطلوب را مشخص کرده و سپس تعداد حالت‌ها را به دست می‌آوریم:

چینش حالت‌ها

$$\left. \begin{array}{l} (1) \quad i - i - - \Rightarrow 1 \times 3 \times 1 \times 2 \times 1 \xrightarrow{\text{اصل ضرب}} 6 \\ (2) \quad - i - i - \Rightarrow 3 \times 1 \times 2 \times 1 \times 1 \xrightarrow{\text{اصل ضرب}} 6 \\ (3) \quad - - i - i \Rightarrow 3 \times 2 \times 1 \times 1 \times 1 \xrightarrow{\text{اصل ضرب}} 6 \end{array} \right\} \text{اصل جمع} + = 18$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه‌های ۲ تا ۷)

۱۶. گزینه ۱ صحیح است.

با توجه به فرمول تبدیل داریم:

$$P(n, 1) = \frac{n!}{(n-1)!} = n$$

$$P(4, 3) = \frac{4!}{(4-3)!} = \frac{4!}{1!} = 24$$

اکنون معادله را بازنویسی می‌کنیم:

$$n \times n - 24n = 120 + 24 + 6 + 2 + 1 + 27 \Rightarrow n^2 - 24n - 180 = 0$$

$$\Rightarrow (n-30)(n+6) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n=30 \checkmark \\ n=-6 \text{ غلط} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۸)

۱۷. گزینه ۳ صحیح است.

عدد ۳ می‌تواند در جایگاه صدگان یا دهگان یا یکان قرار گیرد. لذا:

حالت‌ها

$$\left. \begin{array}{l} (1) \quad \frac{1}{3} - - \Rightarrow \frac{1}{3} - \frac{5}{3} - \frac{4}{3} \xrightarrow{\text{اصل ضرب}} 20 \\ (2) \quad - \frac{1}{3} - \Rightarrow \frac{4}{3} - \frac{1}{3} - \frac{4}{3} \xrightarrow{\text{اصل ضرب}} 16 \\ (3) \quad - - \frac{1}{3} \Rightarrow \frac{4}{3} - \frac{4}{3} - \frac{1}{3} \xrightarrow{\text{اصل ضرب}} 16 \end{array} \right\} \text{اصل جمع} + = 52$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه‌های ۲ تا ۶)

۱۸. گزینه ۴ صحیح است.

اگر حرف «ی» در انتهای کلمه قرار گیرد، به صورت «ی» خواهد بود و داریم:

$$\begin{matrix} 1 & 1 & 2 & 3 & 4 \\ \text{اصل ضرب} \end{matrix} \rightarrow 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 24$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه‌های ۶ و ۱۱)

۱۹. گزینه ۱ صحیح است.

ابتدا تعداد حالاتی را محاسبه می‌کنیم که دو برادر کنار هم باشند و سپس آن را از کل حالات کم می‌کنیم:

$$4! \times \underbrace{2!}_{\text{جابه جایی دو برادر}} = 48 \rightarrow 4! \times 2! = 48$$

$$a, b, c, d, e \rightarrow 5! = 120$$

بنابراین:

$$120 - 48 = 72$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه‌های ۵ و ۶)

۲۰. گزینه ۲ صحیح است.

اگر یک کسر برابر صفر باشد، باید صورت آن صفر شود، لذا:

$$x^2 + x - 12 = 0 \Rightarrow (x - 3)(x + 4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -4 \\ x = 3 \end{cases}$$

چون $x = -4$ تنها جواب قابل قبول می‌باشد، پس $x = 3$ باید ریشه مخرج کسر بوده تا غیرقابل قبول گردد. لذا:

$$\begin{cases} x^2 + ax + 12 = 0 \\ x = 3 \end{cases} \Rightarrow 9 + 3a + 12 = 0 \Rightarrow 3a = -21 \Rightarrow a = -7$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۳۴)

علوم و فنون ادبی

۲۱. گزینه ۴ صحیح است.

فارسی میانه به دو دسته پارتی و پهلوی تقسیم می‌شود.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۲۲. گزینه ۲ صحیح است.

تا اوایل دوره ساسانی

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۳۹)

۲۳. گزینه ۴ صحیح است.

زبان فارسی باستان است که آثار به جامانده از آن نامه‌ها و فرمان‌های شاهان است و از زبان پهلوی شعر نیز باقی‌مانده است.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

۲۴. گزینه ۱ صحیح است.

آثار ادبی پهلوی به سبب اهمیت سنت شفاهی در ایران پیش از اسلام غالباً به کتابت درنیامدند و از بین رفتند.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۴۰)

۲۵. گزینه ۲ صحیح است.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۴۱)

۲۶. گزینه ۱ صحیح است.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۴۱)

۲۷. گزینه ۲ صحیح است.

تاریخ بلعمی در زمان منصور بن نوح سامانی نوشته شد.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۴۴)

۲۸. گزینه ۲ صحیح است.

دین زردشتی کاربرد گسترده نداشته است و در کتاب درسی هم اشاره‌ای به آن نشده است.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۴۳)

۲۹. گزینه ۴ صحیح است.

کلیله و دمنه

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۳۰. گزینه ۱ صحیح است.

ابتدا توضیح بدهم که وزن این شعر «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» است. در گزینه ۱ فقط دو سجع داریم: «نشوی / ندوی»، در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ سه سجع داریم که به ترتیب عبارتند از «خودسری، خری، گداگری»، «خیره‌سری، در به دری، بی‌خبری» و «دین، کمین، یقین».

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۵۳)

۳۱. گزینه ۱ صحیح است.

«مایه» و «همسایه» سجع مطرف‌اند و در دیگر گزینه‌ها به ترتیب «وافر و نافر، نشست و بستی، کام و دام» سجع متوازی‌اند.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۵۳)

۳۲. گزینه ۴ صحیح است.

در گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ به ترتیب کلمات «اسیر و زنجیر، کار و روزگار، خطرناک و هلاک» سجع مطرف دارند اما در گزینه ۴ «علتی و زلتی» سجع متوازی است که ارزشمندترین است.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۵۳)

۳۳. گزینه ۲ صحیح است.

باقی سجع‌ها مطرف‌اند و به ترتیب عبارتند از «جوانی و دانی، بدیدم و نپسندیدم، درکشیدم و برچیدم» اما سجع گزینه ۲ متوازی است: نشست و شکسته.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۵۳)

۳۴. گزینه ۳ صحیح است.

در گزینه ۱ «دوم، روم، کرم» هر سه سجع متوازی‌اند، در گزینه ۲ «لب و شب» سجع متوازی‌اند. در گزینه ۳ «سفر و جگر» سجع متوازی‌اند و «منتظر» با این دو سجع مطرف ساخته است. در گزینه ۴ هم اصلاً سجع نداریم و «بام» تکرار است.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۵۳)

۳۵. گزینه ۴ صحیح است.

سجع در این گزینه فقط متوازی است: «قمر و سقر و بصر». در دیگر گزینه‌ها هم سجع متوازی داریم هم سجع مطرف: در گزینه ۱، جهان با نهان مطرف و جهان با نهان متوازی است. در گزینه ۲، خار با مار متوازی و جان با جهان مطرف است. در گزینه ۳، ما با را متوازی و سخا با این دو مطرف است.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۵۳)

۳۶. گزینه ۲ صحیح است.

«بوالعجبی و حيله‌گری» فقط هم‌وزن‌اند. دقت داشته باشید که «ای» ملاک سجع و قافیه نیست. در گزینه ۱ رهن با گردن سجع متوازی ساخته است. در گزینه ۳ نهی با دهی سجع متوازی ساخته است. در گزینه ۴ ترشان و نشان و جان سجع مطرف محسوب می‌شوند.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۵۳)

۳۷. گزینه ۴ صحیح است.

«چگل، گل و سخت‌دل» هم‌وزن نیستند اما پایان یکسان دارند پس سجع مطرف ساخته‌اند.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۵۳)

۳۸. گزینه ۲ صحیح است.

در گزینه‌های ۱ و ۳ «ی» فقط مصوت I است. در گزینه ۲ کلمه «موری» را اگر هجا هجا بخوانیم می‌شود: مو / ری / یز؛ با این حساب «ی» در هجای دوم مصوت و در هجای سوم صامت است. در گزینه ۴ البته «ی» هم صامت است و هم مصوت اما نه در یک کلمه: «می‌توان»: مصوت، «صحرای» صامت.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۴۸)

۳۹. گزینه ۴ صحیح است.

وزن گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ می‌شود «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» یعنی چهار بار تکرار «- - U» اما وزن گزینه ۴ می‌شود «مفاعیلن مفاعیلن فعولن» که اولاً سه بار تکرار دارد و رکن سوم هم می‌شود «- - U» که یک هجا کم دارد.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۴۹)

۴۷. گزینه ۴ صحیح است.

در بیت سوال دو موضوع مطرح است: ۱- رخ نمودن یار، ۲- سخن گفتن با او. گزینه ۱ موضوع سخن گفتن با یار را مطرح می‌کند و می‌گوید با من حرف بزن. گزینه‌های ۲ و ۳ طلب دیدار است. در گزینه ۴ شاعر از دست معشوقه کلافه می‌شود و می‌گوید چهره‌ات را به هر کسی نشان نده! معشوقه هم عصبانی می‌شود و فقط چهره‌اش را به عاشق بیچاره نشان نمی‌دهد. نتیجه‌گیری اینکه زیاد به کار معشوقه نمی‌شود کار داشت!

(علوم و فنون ادبی، دوازدهم، صفحه ۲۴)

۴۸. گزینه ۴ صحیح است.

بیت سوال می‌گوید من همه جهان را گشته‌ام و آخر سر تو را انتخاب کرده‌ام اما بیت ۴ می‌گوید از این معشوق سراغ آن معشوق برو و اصلاً هم وفادار نباش! چرا باید وفادار باشی و بعد هم غصه بخوری؟! «دقت کنید «بوتیمار» پرنده‌ای است که به غصه خوردن معروف است. البته ما می‌دانیم وفاداری بهتر است و جناب سعدی در این بیت کمی اعصابش ضعیف بوده!!

(۳) فَعَلَاتِ فاعلاتنِ فَعَلَاتِ فاعلاتنِ

(۴) مفعول فاعلات مفاعيل فاعلن

(علوم و فنون ادبی، دوازدهم، صفحه ۲۳)

۴۹. گزینه ۳ صحیح است.

«پای در دامن آوردن» کنایه از خویشن داری کردن و حد خود شناختن است. می‌گوید اگر نقل هر جمعی نشوی محترم و محترم‌تر می‌شوی. بیت ۳ نیز به این اشاره دارد که از حد خودت پا فراتر مگذار. بیت ۱ می‌گوید حرفی که به کسی آسیب می‌زند نکو. بیت ۲ می‌گوید اگر می‌خواهی فحش نشنوی خودت فحش نده. بیت ۴ می‌گوید خودت اول راز را به کسی نگو تا رازت پنهان بماند.

(علوم و فنون ادبی، دهم، صفحہ ۱۰۳)

۵۰. گزینه ۲ صحیح است.

بیت سوال می‌گوید هر کاری بکنی از تو خسته و ملول نمی‌شوم و
رهایت نمی‌کنم اما بیت ۲ تهدید می‌کنم اذیت نکن که می‌روم و دیگر
هم برنمی‌گردم. بله!

(علوم و فنون ادبی، دهم، صفحہ ۵۱)

هم برنمی گردم. بله!

جامعه‌شناسی

۵۱. گزینه ۲ صحیح است.

در بسیاری از موارد، آدِمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند و از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.

(جامعه شناسی، دهم، صفحه ۷)

اشاره به هدفدار بودن ك

کردن وزن خود بوده است.

(ب) انداختن سکه در چاه آرزوها، به امید برآورده شدن آرزوها، معنایی را به دیگران منتقل می‌کند. ← پس اشاره به معنادار بودن کنش دارد.

(ج) درست تلفظ کردن کلمات به واسطه آگاهی ما از زبان رخ می‌دهد. ← صحبت کردن و درست تلفظ کردن مستلزم وجود آگاهی است.

پس اشاره به آگاهانه بودن کنش دارد.

(د) تصمیم فرد برای ایجاد عادات روزانه خاص ← تصمیم گرفتن به ارادی بودن کنش مربوط می‌شود.

(جامعه‌شناسی، دهم، صفحه‌های ۴ و ۵)

۵۳. گزینه ۴ صحیح است.

پدیده‌های اجتماعی به مرور، از انسان‌هایی که آنها را به وجود آورده‌اند مستقل می‌شوند و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای کنش‌ها و زندگی آنها ایجاد می‌کنند. این روند تا جایی ادامه می‌یابد که افراد احساس می‌کنند پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۱۱۴)

۵۴. گزینه ۱ صحیح است.

قسمت اول: مطالعه کتاب برای خود، یک کنش فردی است.
قسمت دوم: وقتی کتاب را برای همسر و فرزندانش می‌خواند، یک کنش اجتماعی اتفاق می‌افتد.
قسمت سوم: با دقت گوش دادن همسر و فرزندانش نوعی همانندی با هنجار اجتماعی در جامعه است.
قسمت چهارم: جامعه‌پذیری از طریق تعلیم و تربیت رخ می‌دهد، پس آشنایی با مفاهیم، نوعی همانندی با جامعه‌پذیری است.
نکته: کنترل اجتماعی با تنبیه و تشویق انجام می‌شود و تعلیم و تربیت مربوط به جامعه‌پذیری است.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۴)

۵۵. گزینه ۳ صحیح است.

الف و ج) جهان اجتماعی و نظم آن، تکوینی نیست بلکه اعتباری است؛ یعنی با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد. علاوه بر این، آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.
ب) ورود پدیده‌های طبیعی به جهان اجتماعی باعث گسترش جهان اجتماعی می‌شود.
د) شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماوراءطبیعی، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آنها را دگرگون می‌سازد.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۲۲، ۲۳ و ۲۶)

۵۶. گزینه ۲ صحیح است.

الف) آلودگی طبیعت و محیط‌زیست که نتیجه کارهای نابخردانه و شتاب‌زده انسان‌هاست، به تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی اشاره دارد.
ب) شناخت خداوند و فرشتگان، که کنش‌های اجتماعی انسان‌ها را دگرگون می‌سازد، به تأثیر جهان ماوراءطبیعی بر جهان اجتماعی اشاره دارد.
ج) انسان‌ها برای مقابله با زلزله و خشکسالی، قواعد خاصی را وضع می‌کنند، این مورد به تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی اشاره دارد.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۲۶)

۵۷. گزینه ۲ صحیح است.

الف) لایه‌های سطحی (هنجارها و نمادها)، هم تأثیرات محدودتری دارند و هم بیشتر در معرض تغییرند.
ب) باور و اعتقاد انسان‌ها نسبت به اصل جهان، جایگاه انسان در آن و تفسیرشان از زندگی و مرگ خود، عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی به حساب می‌آیند.
ج) هنجار اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است. ← برای دانا شدن باید به مدرسه رفت، نمونه‌ای از یک هنجار اجتماعی است.
د) خانواده، تعلیم و تربیت و سیاست ← از مهم‌ترین نهادهای اجتماعی‌اند.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۵)

۵۸. گزینه ۴ صحیح است.

هیچ جامعه‌ای بی‌نیاز از هنجارها و نمادها نیست؛ ولی هنجارها و نمادها برحسب شرایط، در زمینه‌های مختلف قابل تغییراند و تغییر برخی از آنها تا زمانی که به تغییر در لایه‌های عمیق منجر نشود، موجب تحول و تغییر بنیادین جهان اجتماعی نمی‌شود.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۳۴)

۵۹. گزینه ۴ صحیح است.

گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ما را دانش عمومی تشکیل می‌دهد. کسی که دانش علمی دارد به درک عمیقی از شناخت عمومی خود می‌رسد. دانش عمومی برای زندگی اجتماعی مانند هوا (اکسیژن) برای انسان است.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه ۴)

۶۰. گزینه ۳ صحیح است.

این نمودار مربوط به دیدگاه سوم درباره رابطه دانش علمی و عمومی است. بررسی گزینه‌ها:

(۱) درست - نادرست (دیدگاه دوم)

(۲) درست - نادرست (دیدگاه اول)

(۳) درست - درست (دیدگاه سوم)

(۴) نادرست (دیدگاه اول) - نادرست (دیدگاه دوم)

دیدگاه سوم درباره رابطه دانش عمومی و دانش علمی:

الف) در این دیدگاه دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود بلکه دانش‌های فراتجربی مانند دانش‌های عقلانی و وحیانی را نیز شامل می‌شود که هر کدام ملاک سنجش و اعتباریابی خاص خود را دارد.

ب) دانش عمومی نیز دانش غیرموقوت و نامعتبر نیست، بلکه کم و بیش در آن دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد.

ج) دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است.

د) دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی، امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد.

ه) دانش عمومی و دانش علمی رابطه متقابل دارند. بر یکدیگر اثر گذاشته و از هم اثر می‌پذیرند و به مرور متناسب می‌شوند. از این‌رو هر دانش علمی، با هر دانش عمومی سازگار نیست.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه ۸)

۶۱. گزینه ۱ صحیح است.

اگر رویکرد جوامع متجدد به جوامع دیگر که علاوه بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را نیز معتبر می‌دانند، سرایت کند، در ذخیره دانشی آن جوامع، تعارضاتی پدید می‌آورد. در چنین شرایطی، ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود، دانش علمی از رشد و رونق لازم باز می‌ماند و دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۶ و ۷)

۶۲. گزینه ۲ صحیح است.

الف) آگاهی‌ها و دانش‌هایی وجود دارد که به سبب عادت، از نظر شما پنهان بوده است. اگر این آگاهی‌ها و دانش‌ها نباشند، زندگی اجتماعی ما مختل می‌شود و جهان اجتماعی فرو می‌پاشد.

ب) ما انسان‌ها با تولد و ورود به جهان اجتماعی، با دیگرانی که در همان جهان اجتماعی زندگی می‌کنند، در مجموعه‌ای از آگاهی‌ها و دانش‌ها سهیم و شریک می‌شویم. این نوع از دانش را «دانش عمومی» می‌نامند.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه ۳)

۶۳. گزینه ۴ صحیح است.

(الف) تفاوت علوم به تفاوت موضوع آنها مربوط می‌شود.

(ب) موضوع فلسفه، اصل وجود است.

(ج) در اوایل قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب، به جای موضوع بر روش علوم تأکید کردند.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه ۶)

۶۴. گزینه ۳ صحیح است.

قسمت اول: دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند؛ یعنی هر وقت در یک جامعه، مسأله خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی درباره آن نیز فراهم می‌گردد.

قسمت دوم: تعارض‌ها، گاهی با رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاهی با طرح ایده‌های جدید حل می‌شوند.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۵ و ۶)

۶۵. گزینه ۲ صحیح است.

(الف) نادرست، در بسیاری از موارد، آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی آن انجام می‌دهند.

درست الف: در بسیاری از موارد، آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند.

(ب) درست، کنش‌های ما تنها در ارتباط با دیگران انجام نمی‌شوند. کنش‌های ما در ارتباط با خودمان، خلقت (طبیعت و ماوراءطبیعت) و خداوند متعال نیز صورت می‌گیرند.

(ج) نادرست، جهان اجتماعی و نظم آن، اعتباری نیست، بلکه تکوینی است. درست ج: جهان اجتماعی و نظم آن، تکوینی نیست، بلکه اعتباری است.

(د) نادرست، تمامی پدیده‌های اجتماعی، بُعد محسوس و عینی دارند؛ از این‌رو، هیچ‌یک از اجزای جهان اجتماعی فاقد معنا نیستند.

درست د: تمامی پدیده‌های اجتماعی، بُعد محسوس و عینی ندارند؛ از این‌رو، هیچ‌یک از اجزای جهان اجتماعی فاقد معنا نیستند.

(ه) درست، زبان یک پدیده اجتماعی است. ما درباره این پدیده اجتماعی هم دانش عمومی و هم دانش علمی داریم.

(و) درست، هر فرد، گروه، قوم، جامعه و امتی یک ذخیره آگاهی یا دانشی دارد. این ذخیره دانشی، راهنمای زندگی آنهاست.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۷، ۱۲، ۲۳ و ۳۱)

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۳ و ۵)

روان‌شناسی

۶۶. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت:

(الف) از آنجایی که این شخص براساس یافته‌های علم تجربی و آزمایشات تجربی به آگاهی دست پیدا کرده است، متبع او تجربه یا روش علمی است.

(ب) فرد موردنظر، برای نتیجه‌گیری در خصوص پرونده موردنظر، از استدلال و روش‌های منطقی و عقلی استفاده کرده است.

(ج) تجربه خاص و منحصر به فرد افراد در کسب آگاهی، بیانگر روش شهودی است.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۱)

۶۷. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) گاهی ممکن است پاسخی که اکنون مورد قبول واقع شده و علمی است، پس از مدتی به دلیل آگاهی از نادرستی آزمایشات قبلی و یا به دلیل تغییر در پیش‌فرض‌های دانشمندان، کنار گذاشته و نادرست تلقی شود، به عبارت دیگر تغییر در پیش‌فرض‌های دانشمندان، علت از بین رفتن مقبولیت یک قانون علمی است.

(۲) تعریف عملیاتی باعث می‌شود تا همه افراد با مطالعه آن به برداشت یکسان و یا تقریباً یکسان برسند.

نکته: رسیدن به یافته‌های یکسان در آزمایش‌های متعدد نتیجه رعایت شرط تکرارپذیری است.

(۳) تغییر در توصیف و تبیین‌های موجود در یک علم، علت نرسیدن به یک تعریف واحد در علم است.

(۴) برای پذیرش و تأیید یک فرضیه، باید آن پاسخ‌ها را براساس مشاهدات تجربی بیازماییم و نتیجه را با یافته‌های مقبول در علم تجربی مطابقت دهیم. در نتیجه عدم مطابقت با یافته‌های مقبول در علم تجربی علت عدم تأیید یک پاسخ اولیه (فرضیه) است.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۲، ۱۳ و ۱۸ تا ۲۰)

۶۸. گزینه ۱ صحیح است.

فرضیه یک پاسخ خبری و خنثی است که در آن از عبارات و قیودی همچون (باید و نباید) و ارزش‌گذاری مثل (بهتر است) و مفاهیم تردیدی و احتمالی استفاده نمی‌شود.

بررسی عبارت:

ب: بهتر است / ج: باید / د: می‌تواند ... شده باشد. (تردید و احتمال) تنها عبارت (الف) ویژگی‌های یک فرضیه درست را دارد.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۲)

۶۹. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارت:

(الف) برای بررسی موضوعات غیرقابل مشاهده مستقیم، می‌توان از سوالات از پیش تعیین شده به شکل پرسش‌نامه استفاده کرد.

(ب) از روش مشاهده برای توصیف موضوعات مختلف استفاده می‌شود، مشاهده به دو شکل طبیعی یا آزمایشگاهی استفاده می‌شود.

(ج) برای بررسی موضوعات غیرقابل مشاهده که امکان استفاده از سوالات از پیش تعیین‌نشده نیز وجود ندارد، از روش مصاحبه استفاده می‌شود.

(د) برآورد دقیق جنبه‌های شخصیتی افراد توسط آزمون‌های روان‌شناسی مختلف صورت می‌گیرد.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۷۰. گزینه ۴ صحیح است.

هر چه در مراتب بالاتری از شناخت باشیم، پردازش پیچیده‌تر خواهد بود، از آنجا که حل مسئله و تصمیم‌گیری عالی‌ترین مرتبه شناخت هستند، گزاره چهارم که به انتخاب میان دو اولویت (تصمیم‌گیری) اشاره دارد، پردازش پیچیده‌تری خواهد داشت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) استدلال

(۱) حافظه

(۳) قضاوت

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۲۲)

۷۱. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) با طرح مسئله، موقعیت نامعین‌شناسایی می‌شود و سپس با روش تجربی این موقعیت روشن‌سازی می‌شود.

(ب) عدم هدفمندی باعث می‌شود تا اقدام محقق شده نتیجه‌بخش نباشد و گاهی ممکن است بدون هدف اقدامی صورت بگیرد.

(ج) در مورد موضوعات غیرمحسوس، نمی‌توان گزاره‌های تجربی صادر کرد، اما گاه می‌توان با استناد به روش‌ها و منابع دیگر، گزاره‌های صحیح و معتبری را درباره آن موضوع بیان کرد.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

۷۲. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:
 (الف) فرایندهای ذهنی به شکل مستقیم قابل مشاهده نیستند، به همین دلیل به واسطه آثار قابل مشاهده آنها مورد مطالعه تجربی قرار می‌گیرند.
 (ب) مشاهده یکی از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات و توصیف موضوعات در روان‌شناسی است.
 (ج) مبانی عقلی مستقل از نظریات تجربی هستند و ممکن است در صورت تغییر مبانی عقلی، برخی نظریات تجربی تغییر کنند.
 (ه) دلیل دشواری رسیدن به یافته‌های یکسان در روان‌شناسی، پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به انسان و رعایت مسائل اخلاقی و تأثیر ارزش‌ها در تفسیر پدیده‌های انسانی است.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۷، ۱۹، ۲۰، ۲۲ و ۲۷)

۷۳. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارات:
 (الف) ارائه راهکار برای کاهش و کنترل یک پدیده صورت گرفته است.
 (ب) علل و عوامل مؤثر در ایجاد اعتیاد بیان شده است.
 (ج) چستی و ماهیت مفهوم اعتیاد توضیح داده شده است.
 (د) احتمال درگیری برخی از افراد مستعد به اعتیاد در آینده بیان شده است.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۷۴. گزینه ۴ صحیح است.

از آنجا که در علم روان‌شناسی موضوع انسان و رفتارهای اوست، به دلیل پیچیدگی‌های مربوط به انسان و ابعاد غیرجسمانی او، توصیف و تبیین مسائل مربوط به این علم، به مراتب دشوارتر از سایر علوم است.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۵)

۷۵. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:
 (الف) شرط تکرارپذیری مختص روش علمی است و به عنوان مثال در روش شهودی قابل اجرا نیست.
 (ب) روش‌های کسب آگاهی مستقل از هم نیستند، چرا که هر نظریه علمی بر سه حیطه دیگر کسب آگاهی تکیه دارد.
 (د) به هر نوع فعالیت قابل مشاهده جاندار رفتار گفته می‌شود.
 (ه) دانشمندان سعی می‌کنند تا در توصیف پدیده‌ها دقیق و بی‌طرف عمل کنند.
 (ج) هر چه پردازش ما مفهومی‌تر باشد، شناخت شکل گرفته پایدارتر و کارآمدتر خواهد بود.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۴، ۱۷، ۱۹، ۲۰ و ۲۳)

زبان عربی

۷۶. گزینه ۲ صحیح است.

کلمات مهم: و لقد أرسلنا: و همانا فرستادیم / نوحاً: نوح را / إلی قومیه: به سوی قومش / فلبث: پس درنگ کرد / فیهم: در میان آنها / ألف سنة: آلاخمسین عاماً: نهصدوپنجاه سال
 بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) درنگ کرده بود («لبث» فعل ماضی است و دلیلی برای ترجمه به صورت ماضی بعید وجود ندارد)

(۳) فرستاده شد («أرسلنا» فعل ماضی معلوم متکلم مع‌الغیر است ولی به صورت مجهول و غایب ترجمه شده است)

(۴) ما را فرستاد (در این جمله «نوحاً» مفعول است ولی در این گزینه «نوح» به صورت فاعل ترجمه شده است. / در حالی که (معادل «در حالی که» در آیه وجود ندارد)

(عربی دهم، صفحه ۲۷)

۷۷. گزینه ۱ صحیح است.

کلمات مهم: دواء: دارو / یبعد: دور می‌سازد / داء: بیماری / سوء الخلق: بداخلاقی / یقرب: نزدیک می‌کند
 بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) در ترجمه گزینه، معادل «دواء» دارو» این لغت نیامده است / در ترجمه این گزینه، دو عبارت «بیماری بداخلاقی» و «داروی ادب و عفاف» جابه‌جا آمده است.

(۳) ترجمه «یبعد: باعث دوری می‌شود» اشتباه است / ترجمه «یقرب: سبب نزدیکی می‌شود» اشتباه است.

(۴) ترجمه «سوءالخلق» به صورت «رفتار بد» اشتباه است / داء: بیماری (در ترجمه ذکر نشده است) / یقربه من محبة الناس: (مین» در اینجا معنی «به» دارد)

(عربی دوازدهم، صفحه ۲)

۷۸. گزینه ۴ صحیح است.

کلمات مهم: الأشجار ألتی...: درختانی که... / قدنمت: رشد کرده است، روییده است / حبة صغیرة: دانه کوچکی / صارت: شد، شده است / أشجاراً رفیعاً: درختان بلندی، درختانی بلند / قدینلغ: گاهی می‌رسد، شاید برسد / أكثر من مئة متر: بیشتر از صد متر / تعد: به شمار می‌آید / أطول الأشجار: بلندترین درختان
 بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ألتی: که (در ترجمه نیامده است) / قدینلغ: «قد» قبل فعل مضارع، به صورت «گاهی، شاید» ترجمه می‌شود.

(۲) قدنمت: «قد» همراه فعل ماضی، معادل ماضی نقلی فارسی ترجمه می‌شود / أشجاراً رفیعاً: درختانی بلند / قدینلغ: گاهی می‌رسد.

(۳) تعد: این فعل مجهول است ولی در این گزینه، متکلم مع‌الغیر و معلوم ترجمه شده است.

(عربی دهم، صفحه ۲)

۷۹. گزینه ۱ صحیح است.

کلمات مهم: جاء ب: آورد / طَلَّابُ الصَّفِّ الثَّانِي عَشَرَ: دانش‌آموزان کلاس دوازدهم / کَتَبَهم: کتاب‌هایشان / تِسْعَةَ أَيَّامٍ: نه روز / قام ب: پرداخت، اقدام کرد / كُلُّ مِنْهُمْ: هر یک از آنها / أَفْضَلَ شَكْلٍ: بهترین شکل
 بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) جاء ب: آورد («جاء» به تنهایی معنی «آمد» دارد) / تِسْعَةَ أَيَّامٍ: نه روز («سبعة» به معنی «هفت» است)

(۳) الصَّفِّ الثَّانِي عَشَرَ: کلاس دوازدهم (عدد ترتیبی است نه عدد اصلی) / کَتَبَهم: کتاب‌هایشان («کَتَب» جمع مکسر است) / قام ب: پرداخت، اقدام کرد («قام» به تنهایی معنی «ایستاد، برخاست» دارد)

(۴) تِسْعَةَ أَيَّامٍ: نه روز («این عدد اصلی است نه عدد ترتیبی») / كُلُّ مِنْهُمْ: هر یک از آنها («کُلُّ» همراه با اسم جمع معنی «همه» دارد) / أَفْضَلَ شَكْلٍ: بهترین شکل (ترکیب اضافی است نه ترکیب وصفی) / قام ب: پرداخت (این فعل ماضی است نه مضارع) / «تا» در این گزینه اضافی است و معادلی ندارد و ارتباط میان دو جمله «و» است.

(عربی دهم، صفحه ۲۳)

۸۰. گزینه ۳ صحیح است.

کلمات مهم: من جهة الآباء: از جهت نیاکان / أكفاء: یکسان / أبو جَمیعنا: پدر همه ما / تَفْتَخرون: افتخار می‌کنید

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) یکدیگر، تنها یکی از (به صورت زائد و اضافی آمده است و معادل عربی آن در متن وجود ندارد) / شبیه (معادل فارسی مناسبی برای «أكفاء» نیست) / معادل فارسی «نبن الناس» نیامده است!
- (۲) نتیجه (معادل فارسی «نتیجه» است و نه «نتایج»!)
- (۳) همدیگر، می‌باشد (به صورت زائد و اضافی آمده است و معادل عربی آن در متن وجود ندارد) / شبیه (معادل فارسی مناسبی برای «أكفاء» نیست) / معادل فارسی «نتیجه» است و نه «نتایج»!
- (عربی دوازدهم، صفحه‌های ۲ و ۴)

۸۱. گزینه ۴ صحیح است.

در این گزینه فعل «أُغْلِقْتُ» بسته شد مجهول است ولی معلوم ترجمه شده است. ضمن اینکه «خَفَّيْتُ» نایب فاعل است ولی با «را» مفعول ترجمه شده است که اشتباه است. ترجمه صحیح این جمله بدین ترتیب است «شیرهای آب به علت نگهداری از تأسیسات عمومی بسته شده است»

۸۲. گزینه ۲ صحیح است.

اشتباهات سایر گزینه‌ها:

- (۱) الساعة العاشرة إلا ربعا: ساعت یک ربع به ده
- (۳) تسع عشرة صفحة: نوزده صفحه
- (۴) ست حجرات: شش اتاق

۸۳. گزینه ۱ صحیح است.

نکته ویژه: تعریب این جمله به صورت مذکر و مؤنث هر دو صحیح است. دقت شود در گزینه ۱، کارگران مؤنث در نظر گرفته شده که صحیح است.

اشتباهات سایر گزینه‌ها:

- (۲) دو روز: یومینین (عدد ۲ در اعداد اصلی بعد معدود می‌آید و در حکم صفت است پس ترکیب «لینین یومینین» اشتباه است.
- (۳) خارج می‌شود: یُخْرَجُ «در باب افعال و به معنی «خارج می‌کند» است.
- (۴) پانزده کارگر: خَمْسَةُ عَشَرَ عاملاً، خَمْسَ عَشْرَةَ عاملاً (میان عدد ۱۱ تا ۱۹ نباید «و» بیاید) دو روز: یَوْمَيْنِ (اليوم الثاني) به معنی «روز دوم» است)

۸۴. گزینه ۳ صحیح است.

معنی عبارت: هر که دشمنی بکار زبان درو می‌کند. مفهوم عبارت در مورد نکوهش دشمنی کردن و اینکه عاقبت سوء کارها به انجام‌دهنده آن برمی‌گردد.

در گزینه ۳، در مورد آثار زبان‌بار دشمنی که به ظاهر دوستی می‌کند، سخن می‌گوید و ضرری که به شخصی می‌رسد از کرده خود نیست بلکه از جانب دوست دشمن‌نما است اما در عبارت و سایر گزینه‌ها اشاره دارد که اثر بدی هر کسی به خود فرد برمی‌گردد.

(عربی دهم، صفحه ۱۲)

ترجمه متن:

دانستم که شفا در درون تو نهفته است، اما تو آن را نمی‌بینی، و منشأ دردهای تو از خودت است، اما تو آنها را حس نمی‌کنی. آیا گمان می‌کنی که وجودی کوچک هستی، در حالی که جهان بزرگ‌تری در درون تو جای گرفته است؟ مردم از نظر پدیری با هم برابرند، زیرا پدرشان آدم و مادرشان حوا است. و ارزش هر کسی در چیزی است که در آن مهارت دارد، و برای مردان نام‌هایی است که به اعمالشان چسبیده می‌شود. پس در راه علم تلاش کن و جایگزینی برای آن نخواه، زیرا مردم مرده‌اند و اهل علم زنده‌اند. ای کسی که از روی نادانی به نسب خود می‌بالی، مردم تنها از یک مادر و پدرند و از تکه گلی آفریده شدند و افتخارشان تنها به عقل استوار، حیا، پاکدامنی و ادب است.

(عربی دوازدهم، صفحه‌های ۲ و ۳)

۸۵. گزینه ۲ صحیح است.

منظور عبارت از سخن «که مردم مرده‌اند، و اهل علم زنده‌اند» چیست؟ گزینه درست با توجه به مفهوم متن: دستاوردهای اهل علم، جاودان باقی می‌مانند و به آنها حیاتی پس از مرگ می‌بخشند!

ترجمه سایر گزینه‌ها که با توجه به متن نادرست‌اند:

(۱) افراد غیرمعلم، قبل از رسیدن اجلشان به مرگ جسمی دچار می‌شوند!

(۳) دانشمندان به بیماری‌های شدید مبتلا نمی‌شوند!

(۴) مرگ پایان همه انسان‌هاست، علی‌رغم دانششان!

۸۶. گزینه ۳ صحیح است.

چه چیزی ارزش و منزلت انسان را ارزش‌گذاری می‌کند؟ گزینه درست با توجه به مفهوم متن: آنچه در آن مهارت دارد و به خوبی انجام می‌دهد!

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) نسب و خانواده‌اش!

(۲) آنچه از مال دارد!

(۴) زیبایی و قدرت بدنی‌اش!

۸۷. گزینه ۳ صحیح است.

کدام عبارت زیر با مفهوم اصلی متن در تضاد است؟ گزینه درست با توجه به مفهوم متن: دارایی انسان تنها معیار برای سنجش ارزش و جایگاه انسان است!

ترجمه سایر گزینه‌ها:

- (۱) کسب مهارت‌ها و دانش به انسان در ارتقای جایگاهش کمک می‌کند!
- (۲) تلاش برای بهبود توانایی‌ها منجر به افزایش ارزش فردی می‌شود!
- (۴) ارزش انسان میزان تأثیری است که در جامعه از خود به جای می‌گذارد!

۸۸. گزینه ۴ صحیح است.

أكبر: نکره است. اسمی که «ال» ندارد، اسم خاص نیست و به اسم معرفه‌ای اضافه نشده است، نکره است.

۸۹. گزینه ۱ صحیح است.

يَتَقَنَّ: فعل معلوم ضمائر «ه» - هما - هم - ...» وقتی به فعل متصل شوند، نقش مفعول را دارند. فعل مجهول فاعل آن محذوف است و مفعول هم ندارد.

۹۰. گزینه ۴ صحیح است.

«الموظفين» نادرست است و شکل درست آن «الموظفین» است. (علامات جمع مذکر سالم: ون - ين)

«طَلَبَ أَخَذَ الْمُوظَفِينَ مِنْ أَنْ أَدَهَبَ مَعَهُ لِرِيارَةِ ثَالِثِ ائِمَّتِنَا لِلْمَرَّةِ الْأُولَى»

۹۱. گزینه ۱ صحیح است.

نکته ویژه: اسمی که نونش همواره مکسور است، اسم مثنی مذکر یا مؤنث است که با «ان، ین، تان، تین» می‌آید.

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) «أخوان» اسم مثنی مذکر است و نونش همواره مکسور است.
- (۲) «خُراسان» اسم مفرد مذکر است و نونش همواره مکسور نیست.
- (۳) «الغدوان، الخُسران» اسم مفرد مذکر است و نونش همواره مکسور نیست.
- (۴) «أسنان» اسم جمع مکسر است و نونش همواره مکسور نیست.

(عربی دهم، صفحه ۱۳)

۹۲. گزینه ۴ صحیح است.

در این گزینه، با توجه به معنای کلی عبارت، ضمیر متصل «هَمَّ» در «يُسَاعِدُونَهُمْ، مُشْكَلَاتِهِمْ» غلط است و باید به جای آن، ضمیر متصل «ه» بیاید؛ زیرا به اسم مفرد مذکر «علی» برمی‌گردد «همسایه‌های علی، به او در حلّ مشکلات بزرگش کمک می‌کنند»

(عربی دهم، صفحه ۷)

۹۳. گزینه ۲ صحیح است.

در این گزینه، اسم اشاره به صورت مفرد ترجمه می‌شود «این»؛ در حالی که در سایر گزینه‌ها، اسم اشاره به صورت جمع ترجمه می‌شود «آنها، آنها، اینها».

نکته ویژه: اگر بعد از اسم اشاره، اسم «ال» دار بیاید آن اسم اشاره مفرد ترجمه می‌شود حتی اگر جمع باشد.

(عربی دهم، صفحه ۹)

۹۴. گزینه ۴ صحیح است.

نکته ویژه: اعداد یک و دو معمولاً پس از اسم و برای تأکید می‌آیند و نقش صفت را برای اسم قبل از خود دارند و اگر حذف شوند، مشکلی برای جمله به وجود نمی‌آید!

در گزینه ۴، «واحد» نقش صفت را ندارد و حذف آن، جمله را از نظر معنایی به هم می‌ریزد «گناه دانشمند، یکی است و گناه نادان، دو گناه است»!

در سایر گزینه‌ها، «ثنان، واحدة، الإثنين» برای تأکید آمده‌اند و نقش صفت را برای اسم قبل از خود دارند و اگر حذف شوند، مشکلی برای جمله به وجود نمی‌آید!

(عربی دهم، صفحه ۲۳)

۹۵. گزینه ۳ صحیح است.

در این گزینه هم عدد و هم معدود غلط است و باید هر دو را تصحیح کرد. «عِشْرُونَ و أربع» غلط است و باید به جای آن «أربع و عِشْرُونَ» بیاید. در ضمن «رسائل» غلط است و باید به جای آن «رسالة» بیاید؛ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هم عدد و هم معدود به صورت صحیح آمده است!

(۲) فقط معدود «سروالا» غلط است و باید به جای آن «سراويل» بیاید!

(۴) فقط معدود «قوانین» غلط است و باید به جای آن «قانوناً» بیاید!

(عربی دهم، صفحه ۲۴)

تاریخ

۹۶. گزینه ۱ صحیح است.

– در علم تاریخ به مطالعه جنبه‌های مختلف زندگی انسان‌ها و جوامع در گذشته پرداخته می‌شود.

– در تاریخ‌نگاری نوین صرفاً به بررسی ابعاد سیاسی و نظامی بسنده نمی‌شود و تلاش بر آن می‌شود که در ابعاد وسیع‌تر، تمام جنبه‌های گوناگون (اجتماعی و اقتصادی) مورد مطالعه قرار گیرد.

– رونق و رواج ادبیات و فلسفه تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشت.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۴، ۵ و ۵)

۹۷. گزینه ۳ صحیح است.

مراحل پژوهش در تاریخ عبارتند از:

انتخاب موضوع ← تدوین پرسش‌های تحقیق ← شناسایی منابع ← گردآوری و تنظیم اطلاعات ← تحلیل و تفسیر اطلاعات ← گزارش یافته‌های پژوهش

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۶ و ۷)

۹۸. گزینه ۳ صحیح است.

گاه‌شماری هجری قمری بر پایه‌گردش ماه به دور زمین تنظیم شده است. در گاه‌شماری اوستایی پنج روز اضافه را به نام اندرگاه (پنجه) به آخر ماه دوازدهم می‌افزودند.

در گاه‌شماری بابلی در هر سه سال یک ماه به سال اضافه می‌شد.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵)

۹۹. گزینه ۴ صحیح است.

در نتیجه نیاز به زمان‌سنجی بود که بشر موفق شد ابزارهایی مانند ساعت‌های آفتابی، آبی و شنی و همچنین وسایل پیچیده‌تری مثل اسطرلاب را برای رصد خورشید، ماه، ستارگان و سیارگان اختراع کند.

(تاریخ دهم، صفحه ۱۲)

۱۰۰. گزینه ۱ صحیح است.

تشریح عبارت‌های نادرست:

(ج) در دوره اشکانیان، گاه‌شماری‌های بابلی، سلوکی و اوستایی رواج داشت.

(د) در گاه‌شماری رایج در دوران هخامنشیان، ماه‌ها براساس فرهنگ و آیین ایرانی نام‌گذاری شده بود.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۰۱. گزینه ۲ صحیح است.

در مرحله شناسایی و کشف آثار باستانی، باستان‌شناسان علاوه بر رجوع به کتاب‌های تاریخی، از ابزارها و فناوری‌های پیشرفته همچون سامانه اطلاعات جغرافیایی بهره می‌گیرند.

تعیین سن آثار باستانی مربوط به مرحله استخراج و تنظیم اطلاعات می‌باشد.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۲۴ و ۲۶)

۱۰۲. گزینه ۳ صحیح است.

موزه‌ها مهم‌ترین مکان گردآوری، نگهداری، مرمت، مطالعه و نمایش آثار باستانی هستند.

پژوهشگران باستان‌شناسی در مرحله حفاری، نخست در همان وضعیت از آن عکس‌برداری و تمامی مشخصات را به طور دقیق ثبت می‌کنند. سپس آن را از خاک بیرون آورده و مراحل بعدی تحقیقات در کارگاه‌ها و آزمایشگاه‌های مجهز ادامه می‌یابد.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۱۰۳. گزینه ۴ صحیح است.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۱۰۴. گزینه ۱ صحیح است.

(الف) اولین شهرها در ناحیه جنوبی بین‌النهرین معروف به سومر به وجود آمدند که به صورت دولت – شهر بودند.

(ب) از حدود ۱۹۰۰ ق.م قوم دیگری به نام اموری قدرت خود را در مرکز بین‌النهرین گسترش داد.

(ج) تسلط سارگن اکدی بر دولت – شهرهای سومری و سپس سرتاسر بین‌النهرین، در حدود ۲۴۰۰ ق.م بوده است.

(د) پس از ضعف و زوال حکومت بابل قدیم، آشوریان که قومی جنگجو در شمال بین‌النهرین بودند، به قدرت رسیدند.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۱۰۵. گزینه ۲ صحیح است.

پیشرفت شیوه‌های آبیاری در مصر باستان مربوط به دوران پادشاهی میانه (۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ ق.م) است.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۳۴، ۴۰ و ۴۶)

۱۰۶. گزینه ۱ صحیح است.

در دوره فتحعلی شاه، جنگ‌های ایران و روس منجر به توجه زمامداران و نخبگان ایران به دنیای غرب شد و آنان را به جست‌وجوی علل پیشرفت غرب و عقب‌ماندگی جامعه ایران واداشت. در ذیل برنامه‌های اصلاحی عباس میرزا (ولیعهد فتحعلی شاه) ترجمه آثار اروپایی به تدریج آغاز شد.

(تاریخ دوازدهم، صفحه ۳)

۱۰۷. گزینه ۲ صحیح است.

خاوری شیرازی (مؤلف تاریخ ذوالقرنین) به حقیقت‌نویسی و مختصرنویسی علاقه نشان می‌داد و تملق‌گویی را نکوهش می‌کرد. میرزا محمدجعفر خورموجی در کتاب حقایق‌الآخبار ناصری برای نخستین‌بار واقعیت قتل امیرکبیر را بازتاب داده است.

(تاریخ دوازدهم، صفحه ۵)

۱۰۸. گزینه ۴ صحیح است.

استفاده از علمی چون باستان‌شناسی و جغرافیا و اسطوره‌شناسی در مطالعه تاریخ، از جمله اصولی است که در تاریخ‌نگاری جدید، روش و شیوه کار پژوهشگران بر آن استوار است؛ نه از عوامل گسترش و ارتقای روش تاریخ‌نگاری جدید.

(تاریخ دوازدهم، صفحه ۶)

جغرافیا

۱۰۹. گزینه ۳ صحیح است.

جلوگیری از فرسایش خاک در نواحی کوهستانی (ج) به عنوان عملکرد مثبت انسان مغایر با گسترش مناطق مسکونی در نقاط مرتفع (ب) به عنوان عملکرد منفی انسان در نواحی کوهستانی و مطابق با درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها (الف) به عنوان عملکرد مثبت است و نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها (د) (عملکرد منفی) مطابق با گسترش مناطق مسکونی در نقاط مرتفع (ب) (عملکرد منفی) است و مغایر با درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها (الف) (عملکرد مثبت) است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) قسمت اول: نادرست - قسمت دوم: درست

(۲) قسمت اول: درست - قسمت دوم: نادرست

(۴) قسمت اول: نادرست - قسمت دوم: نادرست

(جغرافیا دهم، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۱۰. گزینه ۱ صحیح است.

ژئومورفولوژی (ج) شاخه‌ای از جغرافیای طبیعی است (ب) که از علم زمین‌شناسی (الف) بهره می‌گیرد و جغرافیای خاک‌ها (د) نیز شاخه‌ای از جغرافیای طبیعی است. (ب) بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) زمین‌شناسی (الف) شاخه‌ای از جغرافیای طبیعی (ب) نیست.

(۳) زمین‌شناسی (الف) در شاخه ژئومورفولوژی (ج) قرار دارد نه برعکس.

(۴) زمین‌شناسی (الف) شاخه‌ای از جغرافیای طبیعی نیست که شاخه‌های فرعی آن ژئومورفولوژی (ج) و جغرافیای خاک‌ها (د) باشند.

(جغرافیا دهم، صفحه ۳)

۱۱۱. گزینه ۲ صحیح است.

انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ناشی از بررسی روابط متقابل انسان و محیط در علم جغرافیاست.

(۳) یکی از تعاریف علم جغرافیا است.

(۴) در مورد دید ترکیبی (کل‌نگری) درست است.

(جغرافیا دهم، صفحه ۴)

۱۱۲. گزینه ۴ صحیح است.

«به بررسی تأثیر کاهش دما با افزایش ارتفاع بر مکان و زندگی انسان می‌پردازد.» در حوزه آب و هواشناسی (ج) است و جغرافیای اقتصادی به چگونگی معیشت گروه‌های انسانی در مکان‌های مختلف در رابطه با محیط زندگی‌شان می‌پردازد. (د)

نکته: آب و هواشناسی شاخه‌ای از جغرافیای طبیعی و جغرافیای اقتصادی شاخه‌ای از جغرافیای انسانی است.

بررسی سایر موارد:

(الف) در مورد علم اقتصاد است که در جغرافیای اقتصادی از آن استفاده می‌شود.

(ب) یک اصل هواشناسی است که در آب و هواشناسی از آن استفاده می‌شود.

(جغرافیا دهم، صفحه ۳)

۱۱۳. گزینه ۳ صحیح است.

«توفان در کن و سولقان تاکنون ۲۰ کشته بر جای گذاشته چه چیز (ماهیت پدیده) کجا (رکن اساسی جغرافیا) است. بر اثر این بارندگی و سیل، مقداری از کوه‌های امام‌زاده داوود چرا (علت وقوع پدیده) چطور (سیر تکوین و تحول پدیده) ریزش کرده است.

(جغرافیا دهم، صفحه‌های ۸ و ۹)

۱۱۴. گزینه ۱ صحیح است.

عکس‌های هوایی (الف)، آمارنامه (د) و نقشه (ه) مربوط به روش کتابخانه‌ای جمع‌آوری اطلاعات و پرسش‌نامه (ب)، مصاحبه (ج) و مشاهده (و) مربوط به روش میدانی جمع‌آوری اطلاعات است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) جمع‌آوری اطلاعات مربوط به مرحله سوم است نه مرحله چهارم.

(۳) پرسش‌نامه (ب) مربوط به روش میدانی است و جمع‌آوری اطلاعات مربوط به مرحله سوم است.

(۴) نقشه (ه) مربوط به روش کتابخانه‌ای است نه میدانی.

(جغرافیا دهم، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۱۱۵. گزینه ۴ صحیح است.

مراحل پژوهش در جغرافیا:

مرحله اول: طرح سؤال و بیان مسئله (د)

مرحله دوم: تدوین فرضیه (الف)

مرحله سوم: جمع‌آوری اطلاعات (ج)

مرحله چهارم: پردازش اطلاعات (ب)

مرحله پنجم: نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

(جغرافیا دهم، صفحه‌های ۹ تا ۱۲)

۱۱۶. گزینه ۲ صحیح است.

فرضیه‌های پژوهشگر به میزان دانش، تجربیات و سوابق پژوهشی در دسترس او بستگی دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۳، ۴) هدف پژوهش در هر سه گزینه نادرست است.

(جغرافیا دهم، صفحه ۱۰)

۴) با ندانستن قواعد منطق، افراد لزوماً دچار مغالطه نمی‌شوند، یعنی ارتباطی مطلق بین این دو مورد نیست، چه با دانستن و چه با ندانستن قواعد منطق، امکان رخ دادن مغالطه برای هر انسانی وجود دارد، زیرا انسان همواره در معرض آن است و مغالطات انواع بی‌شماری دارد.

(منطق دهم، صفحه‌های ۳ و ۴)

۱۲۲. گزینه ۴ صحیح است.

در این عبارت یک جمله پرسش که انشایی محسوب می‌شود داریم. جملات انشایی چون دارای خبر و حکم نیستند، در حکم تصور محسوب می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) این عبارت در اصل به صورت گون از نسیم به کجا چنین شتابان را پرسید، هست؛ پس یک جمله خبری که دارای حکم است داریم و یک تصدیق محسوب می‌شود.

۲) این عبارات دارای سه جمله خبری است که به صورت تو نبودی، تو نشیدی و دل من به گریه نشسته است وجود دارد.

۳) یک استفهام انکاری است، جملات استفهام انکاری از آنجایی که در اصل برای تأکید بر خبر، به صورت سؤالی درآمده‌اند، تصدیق محسوب می‌شوند. نکته: استفهام انکاری یا استفهام تأکیدی به جملاتی گفته می‌شود که صورت سؤالی دارند اما در اصل برای تأکید بر خبر صورت سؤالی گرفته‌اند. مانند گزینه ۳؛ این عبارت واقعاً پرسش نیست، بلکه در این آیه قرآن بیان شده است، پاداش نیکی، حتماً نیکی کردن است.

(منطق دهم، صفحه ۷)

۱۲۳. گزینه ۳ صحیح است.

هدف علم منطق، جلوگیری از خطای اندیشه است، اما طبعاً با توجه به اینکه ذهن انسان همواره در معرض لغزش و مغالطه است و همچنین مغالطات بی‌شمار و خیلی زیاد هستند، نمی‌توان با یادگیری و اجرای منطق دیگر دچار خطا در اندیشه نشویم. پس هدف این است تا جای ممکن با استفاده از منطق دچار مغالطه نشویم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) علم منطق ابداع؛ ساخته یا ایجاد نشده است. بلکه علم منطق و قواعد آن کشف، جمع‌آوری و گردآوری شده است؛ یعنی قواعد آن از ابتدا وجود داشته و افرادی آن را به صورت نظام‌مند در کنار هم قرار دادند و به صورت علم درآمده است.

۲) منطق وظیفه تعریف کردن مفاهیم یا استدلال کردن درباره موضوعات را ندارد، بلکه منطق وظیفه آموزش تعریف کردن و استدلال کردن را دارد. وظیفه تعریف کردن و استدلال کردن برعهده علوم گوناگون است.

۴) منطق و قواعد تفکر به صورت فطری، ذاتی، طبیعی و انتسابی در همه انسان‌ها از بدو تولد وجود دارد اما از آنجایی که الف: ذهن انسان همواره در معرض مغالطه هست و ب: ذهن انسان معمولاً در تعریف دقیق اصطلاحات خاص و استدلال‌های پیچیده دچار خطا می‌شود، نیازمند آموزش هست.

(منطق دهم، صفحه ۴)

۱۲۴. گزینه ۲ صحیح است.

منطق همانند یک ترازو است؛ کار هر دو سنجیدن است. ترازو اشیا را از جهت وزن می‌سنجد و منطق علم، آگاهی و دانش را از جهت یقینی بودن می‌سنجد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) منطق همانند سیستم کنترلی خودرو است از جهت ابزاری بودن نه از جهت کاربردی بودن. منطق و سیستم کنترلی هر دو به خودی خود افکار خاصی انجام نمی‌دهند ولی استفاده از این دو بسیار مفید هست.

۱۱۷. گزینه ۲ صحیح است.

منظور از موقعیت یک شهر یا روستا، وضعیت آن سکونتگاه نسبت به پدیده‌های پیرامون خود و همچنین جایگاه آن در سطح ناحیه است. مثلاً نزدیک بودن شهر به روستاهای پرجمعیت مجاور و یا منابع معدنی در جذب نیروی کار و توسعه صنایع آن شهر تأثیر زیادی دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱، ۳ و ۴) در مورد مقر و هسته اولیه سکونتگاه‌ها درست است.

(جغرافیا دوازدهم، صفحه‌های ۳ و ۴)

۱۱۸. گزینه ۴ صحیح است.

مداول ترین ملاک تشخیص شهر و روستا، ملاک جمعیتی است مثلاً در برخی کشورهای پرجمعیت آسیا مانند چین و هند، روستاهایی با بیش از ۳۰,۰۰۰ نفر جمعیت وجود دارند (الف) و مهم‌ترین ملاک تفاوت شهر و روستا فعالیت‌های اقتصادی آنهاست. در اغلب سکونتگاه‌های روستایی، درصد بیشتری از جمعیت فعال در بخش کشاورزی فعالیت می‌کنند. (ب)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) درست - معیار براساس وسعت و فضای سکونت و فعالیت

۲) ملاک فرهنگ و مناسبات اجتماعی - درست

۳) ملاک دسترسی به خدمات و تسهیلات - ملاک فرهنگ و مناسبات اجتماعی

(جغرافیا دوازدهم، صفحه ۶)

۱۱۹. گزینه ۱ صحیح است.

باید توجه کرد که معیارهای رتبه‌بندی با توجه به اهداف و نوع مطالعات محققان و از جایی به جای دیگر متفاوت است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) رتبه‌بندی سکونتگاه‌ها برحسب اهمیت

۳) محدوده جغرافیایی سکونتگاه

۴) عوامل مؤثر در شکل‌گیری مقر و هسته اولیه سکونتگاه

(جغرافیا دوازدهم، صفحه ۸)

۱۲۰. گزینه ۳ صحیح است.

به محدوده جغرافیایی که از یک سکونتگاه کالا و انواع خدمات دریافت می‌کند و بین آن محدوده و سکونتگاه جریان کالا، خدمات و رفت‌وآمد افراد وجود دارد، حوزه نفوذ آن سکونتگاه می‌گویند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) تعریف دامنه نفوذ

۲) تعریف آستانه جمعیتی نفوذ

۴) تعریف مقر

(جغرافیا دوازدهم، صفحه ۹)

فلسفه و منطق

۱۲۱. گزینه ۲ صحیح است.

مغالطه یا سفسطه یا خطای اندیشه به هرگونه اشتباه در هر مرحله از تفکر است که منجر به نتیجه اشتباه در تفکر می‌شود. مغالطه می‌تواند عمدی یا غیرعمدی باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مغالطات می‌تواند هم به صورت عمدی و هم به صورت غیرعمدی رخ دهد؛ یعنی یک فرد می‌تواند از عمد خطا در اندیشه کند یا حواسش نباشد و درگیر این خطا شود.

۳) انسان همیشه در معرض مغالطه هست، یعنی حتی با دانستن قواعد منطق هم امکان در دام افتادن وجود دارد.

۱۲۹. گزینه ۲ صحیح است.

پرسش‌های فلسفی برای همه انسان‌ها، گاه و بیگاه ایجاد می‌شود. پس این سؤالات فقط برای فیلسوفان نیست و مردم عادی هم می‌توانند با آن روبه‌رو شوند. دقت کنید که فقط روش برخورد و پاسخ‌گویی فیلسوفان و افراد عادی با سؤالات فلسفی متفاوت است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) پرسش‌های فلسفی برای همه انسان‌ها، گاه و بیگاه ایجاد می‌شود. این پرسش‌ها برای همه افراد ایجاد می‌شود.

(۳) سؤالات روزمره می‌تواند سؤالات بسیار مهمی باشند و صرفاً مربوط به نیازهای طبیعی و فیزیولوژیک انسان‌ها نیستند. مثلاً اینکه شما چه کتابی را الان مطالعه کنید ربطی به نیازهای طبیعی و مادی ندارد.

(۴) همه انسان‌ها همیشه با سؤالات روزمره و غیرفلسفی روبه‌رو هستند و به دنبال پاسخ‌گویی به آنها هستند.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۵)

۱۳۰. گزینه ۳ صحیح است.

تفکر عادی و فلسفی دارای چهار مرحله است، اما گاهی اوقات در مسیر تفکر به جواب مسئله و پرسش‌مان نمی‌رسیم، یعنی در مرحله سوم متوقف می‌شویم. باز در این حالت تفکر رخ داده است و فقط در آن لحظه نتوانستیم پاسخ سؤال‌مان را پیدا کنیم. بسیاری از پرسش‌های فلسفی بعد از گذشت هزاران سال هنوز پاسخ ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) برای شروع تفکر ابتدا باید با یک مسئله یا مجهول روبه‌رو شویم و سپس از آن مسئله طرح پرسش کنیم.

(۲) مراحل تفکر عادی و فلسفی از نظر شکلی هیچ تفاوتی با هم ندارند و صرفاً محتوای این مراحل با هم فرق دارد، مثلاً در مرحله دوم در تفکر عادی سؤال ما یک سؤال عادی است و در تفکر فلسفی، یک سؤال فلسفی مطرح می‌شود.

(۴) با توجه به تفاوت مسئله و سؤال طرح شده در این دو نوع تفکر، محتوای مورد استفاده در تفکر که در مرحله سوم رخ می‌دهد کاملاً با هم فرق دارد.

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۳۱. گزینه ۴ صحیح است.

ملاصدرا مانند در فطرت اول را امری ناشایست یا مذموم می‌داند و از انسان می‌خواهد با تلاش به فطرت ثانی که مرتبه‌ای برتر است وارد شوند. دقت کنید ملاصدرا نگفته است که فطرت اول امر بدی است بلکه مانند در فطرت اول امر مذمومی شمرده می‌شود.

به صورت کلی هیچ‌گاه نمی‌توان از فطرت اول صرف‌نظر کرد، زیرا حیات انسان وابسته به فطرت اول است. عبور از فطرت اول به معنای رها کردن آن نیست بلکه به معنای پاسخ‌دهی به سؤالات دسته اول است.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۵)

۱۳۲. گزینه ۱ صحیح است.

سقراط مایل بود او را به جای سوفیست، فیلسوفوس یا فیلسوف بنامند، زیرا او در برابر علم تواضع داشت. پس مشخصاً معنایی از سوفیست که اینجا مدنظر او بوده است، همان معنای اول سوفیست یعنی دانشمند بوده است و با تواضع خود مایل بوده است که به جای دانشمند (معنای اول سوفیست)، او را دوستدار دانش (معنای اول فیلسوفوس) بنامند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) معنای دوم واژه فیلسوفیا شامل همه علوم میشد نه صرفاً علوم عقلی.

(۳) دغدغه سوفیست‌ها دفاع از حقیقت نبود بلکه پیروزی بر رقیب مهم‌ترین هدف آنها بوده است.

نکته: استفاده منطق در سایر علوم و تفکر کردن است.

(۳) منطق همانند شاقول بنایی از جهت ایجاد بنای فکری مستحکم، دقت کنید که شاقول بنایی صرفاً اسکلت ساختمان را محکم می‌سازد و کاری به مصالح و مواد ساختمان ندارد همانند منطق که کاری به محتوای تفکر ندارد.

(۴) منطق مانند دوچرخه‌سواری است از جهت کاربردی بودن یعنی علاوه بر دانستن جنبه نظری، باید جنبه عملی منطق را نیز بلد باشیم. طبعاً دانستن جنبه نظری نیز مفید است و شرط لازم و ناکافی است.

(منطق دهم، صفحه‌های ۴ و ۵)

۱۲۵. گزینه ۱ صحیح است.

معلوم یا مجهول بودن تصورها یک امر نسبی است؛ یعنی شاید مفهومی مانند دارایی برای فرد (الف) معلوم باشد، پس نیازی به تعریف نیست ولی همین مفهوم برای فرد (ب) مجهول باشد و نیازمند تعریف باشیم. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) اگر یک تصدیق مجهول داشته باشیم، فقط باید با استفاده از استدلال معلوم شود.

(۳) اگر یک تصور مجهول داشته باشیم، فقط باید با استفاده از تعریف معلوم شود.

(۴) شروع تفکر با معلومات است و با استفاده از تصورات و تصدیقات معلوم به سمت تصور یا تصدیق مجهول حرکت می‌کنیم و نه برعکس.

۱۲۶. گزینه ۲ صحیح است.

مغالطه همچون بیماری است که باید از دچار شدن به آن برحذر بود. وجه شبه این دو پس آن است که باید از هر دوی آنها دوری و اجتناب کرد. مغالطه و بیماری امور واقعی هستند که ایجاد می‌شوند. (رد گزینه ۱) و مغالطه برای فکر و بیماری برای جسم ضرر دارد (رد گزینه ۳) و درمان مغالطه رعایت قوانین منطق است (رد گزینه ۴).

(منطق دهم، صفحه ۴)

۱۲۷. گزینه ۴ صحیح است.

تعریف در جواب چیستی یک چیز است، اگر یک تصور مجهول داشته باشیم با استفاده از تعریف آن را معلوم می‌سازیم. در این عبارت، تعریف رخ داده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) یک استدلال است. زیرا آفتابی بودن هوا را از نبود ابر در آسمان نتیجه گرفته است.

(۲) یک جمله خبری است و نه تعریف و نه استدلال است.

(۳) یک جمله خبری است و نه تعریف و نه استدلال است.

(منطق دهم، صفحه‌های ۸ و ۹)

۱۲۸. گزینه ۳ صحیح است.

پرسش فلسفی، اساسی، بنیادی پرسش است که صرفاً در فلسفه پاسخ داده می‌شود و این پرسش فقط امکان پاسخ‌دهی با استفاده از تفکر عقلی محض را دارد. پرسش عادی، روزمره و غیرفلسفی در سایر علوم امکان پاسخ‌گویی دارد و با روش‌های دیگری مانند حس و تجربه هم پاسخ داده می‌شود.

در سؤال گزینه ۳، پرسش درباره حیطه علم منطق درباره قوانین منطق پرسیده شده است که پرسشی بنیادی نیست. اما سایر گزینه‌ها همگی پرسش‌های فلسفی هستند.

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۵ و ۶)

ایراد انحصاری قبول فرض عینیت وجود و ماهیت این مشکل این است که با قبول این فرض ماهیت هر چیزی، وجود داشتن می‌شود، پس همه واقعیت‌ها یکسان می‌شود. دقیقاً همان گزاره گزینه ۱ که فقط مربوط به قبول عینیت وجود و ماهیت است.

ایرادات مشترک هر دو فرض

۱- هیچ چیزی دیگر امکان ایجاد شدن ندارد.

۲- هیچ چیزی دیگر امکان از بین رفتن ندارد.

۳- با فرض هر ماهیتی در ذهن، وجود هم پیدا می‌کند.

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۶)

۱۳۷. گزینه ۱ صحیح است.

یک فیلسوف یا از نظر فلسفه، اشیا و حقایق واحد هستند. یعنی چی؟ یعنی کاری به اجزای سازنده آنها نداریم. ما قبول داریم که مثلاً آب می‌تواند مرکب از هیدروژن و اکسیژن باشد اما ما در فلسفه به آن کاری نداریم و از این جهت بررسی نمی‌کنیم (رد گزینه ۲). دقت کنید که وجود و ماهیت دو مفهوم هستند که در ذهن قابل تمایز و مغایرت هستند و در دنیای خارج چیزی به نام ماهیت آب یا وجود آب، وجود ندارد (رد گزینه ۳) و همچنین با توجه به مغایرت وجود و ماهیت لزوماً با مشاهده یک چیز نمی‌توان ماهیت هر چیزی را حدس و شناسایی کرد؛ مثلاً هنگامی که از دور یک شیء می‌بینید می‌توانید وجود داشتنش را بفهمید ولی لزوماً اینکه چه چیزی هست را نمی‌توان تشخیص داد (رد گزینه ۴).

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۴)

۱۳۸. گزینه ۴ صحیح است.

ماهیت هر چیزی همان ویژگی‌های منحصربه‌فرد و اصلی آن چیز است. مثلاً ماهیت انسان حیوان ناطق است و ماهیت اسب، حیوان شبیه کشنده است. هر وقت دیدیم یک انسان فکر می‌کند به آن حیوان، می‌گوییم انسان و هر وقت دیدیم یک حیوان شبیه می‌کشد، به آن حیوان می‌گوییم اسب. پس در واقعیت برای ایجاد این تمایز به ماهیت آن چیزها نگاه انداخته‌ایم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) استفاده از کلمات این و آن نشان‌دهنده آن است که افراد توانسته‌اند وجود آن چیز را درک کنند؛ زیرا با فهم وجود یک چیز می‌توان به آن اشاره کرد. نه ماهیت آن.

(۲) وجود داشتن وجه مشترک واقعیت‌ها هستند و ماهیت وجه اختصاصی واقعیت‌ها است.

(۳) هر چیزی که وجود دارد قابلیت اینکه به آن اشاره کنیم را دارد. حتماً چیزی که وجود ندارد قابلیت مورد اشاره قرار گرفتن را ندارد.

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۳)

۱۳۹. گزینه ۲ صحیح است.

حمل شکل سه‌ضلعی بر مثلث بی‌نیاز از دلیل است، زیرا شکل سه‌ضلعی ماهیت مثلث است و جزء اجزای تعریفی مثلث است؛ اما در حمل دارای ۱۸۰ درجه بر مثلث، نیازمند دلیل است زیرا این ویژگی ماهیت مثلث نیست و جزء اجزای تعریفی مثلث نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) حمل دوم نیازمند دلیل است.

(۳) حمل اول بی‌نیاز از دلیل است اما همه مثلث‌ها ماهیتشان شکل سه‌ضلعی است.

(۴) حمل دومی نیازمند دلیل است.

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۵)

نکته: سوفیست‌ها حقیقت و واقعیت را تابع ادراک انسان می‌دانستند، یعنی هرکس هر چه خودش فهمید، همان حقیقت و واقعیت بود. اما این مورد دغدغه آنها نبود بلکه نظرشان بود.

(۴) سقراط صرفاً واژه فلسفه را بر سر زبان‌ها انداخت.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۷)

۱۳۳. گزینه ۳ صحیح است.

روش فلسفه در بررسی سؤالات، روش عقلی محض است. طبعاً سایر علوم عقلی مانند ریاضی و منطق نیز از همین روش استفاده می‌کنند؛ پس فلسفه روش انحصاری در بررسی سؤالات خودش ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فلسفه در موضوع علمی منحصربه‌فرد است زیرا فقط فلسفه وجود را بررسی می‌کند اما در روش با علوم عقلی، روشی مشترک دارد.

(۲) فلسفه به عنوان یک علم، دارای موضوع مشخص و معینی هست، اما موضوعش خاص یا درباره یک موجود خاص نیست. بلکه وجود در معنای عام مدنظر است.

(۴) فلسفه در روش با علوم عقلی مشابهت دارد و نه در موضوع.

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۸ تا ۱۰)

۱۳۴. گزینه ۳ صحیح است.

حمل فانی بر انسان، یک حمل نیازمند دلیل یا شایع صناعی است؛ زیرا فانی جز ماهیت انسان یا همان اجزای تعریفی انسان نیست. پس حملش بر ماهیت انسان نیازمند دلیل است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

در سه حمل دیگر یا کل ماهیت یا بخشی از ماهیت انسان بر خودش حمل پیدا کرده است.

حمل بی‌نیاز از دلیل یا اولی ذاتی در سه حالت امکان‌پذیر است:

۱- حمل کل ماهیت: انسان حیوان ناطق است.

۲- حمل بخشی از ماهیت انسان حیوان است یا انسان ناطق است

۳- حمل ماهیت بر ماهیت انسان انسان است.

نکته: دارای جسم بودن برای تمام واقعیت‌های مادی، بخشی از ماهیت است، پس انسان جسم است هم بی‌نیاز از دلیل است.

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۵)

۱۳۵. گزینه ۲ صحیح است.

در قدم اول شناسایی مغایرت وجود و ماهیت، با اصل واقعیت آشنا می‌شویم. این اصل بیان دارد که واقعیت‌هایی در بیرون از ذهن انسان وجود دارد و ما آنها را واقعی می‌دانیم و از آنها استفاده می‌کنیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) این مورد در قدم دوم اتفاق می‌افتد.

(۳) این مورد در قدم سوم اتفاق می‌افتد.

(۴) این مورد در قدم دوم اتفاق می‌افتد.

(فلسفه دوازدهم، صفحه‌های ۲ تا ۵)

۱۳۶. گزینه ۱ صحیح است.

دو فرض اشتباه می‌توان درباره رابطه وجود و ماهیت داشت.

فرض اول: وجود عین مفهوم ماهیت باشد؛ یعنی وجود و ماهیت یک چیز است. مثال: انسان: وجود، مثلث: وجود.

فرض دوم: وجود بخشی از ماهیت باشد؛ یعنی هر واقعیتی یک ماهیت هم‌چنان دارد اما در همه این ماهیت‌ها یک چیز مشترک به نام وجود یا وجود داشتن هم حضور دارد. مثال: انسان: حیوان ناطق موجود، مثلث شکل سه‌ضلعی موجود.

می‌دانیم کل دارایی شرکت ثابت است. از طرفی آقای بهرامی ۱۰۰,۰۰۰ سهم از این شرکت را خریداری کرده است. بنابراین مطابق فرمول داریم:

$$\frac{100,000}{400,000} \times 100 = 25\% \text{ درصد شرکت است}$$

هزینه‌ها - درآمد = سود

$$3,000,000,000 - 1,000,000,000 = 2,000,000,000$$

میزان سهم آقای بهرامی از سود شرکت:

$$2,000,000,000 \times \frac{25}{100} = 500,000,000$$

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۶)

۱۴۴. گزینه ۴ صحیح است.

افرادی که درآمدشان به صورت غیرطبیعی زیاد است و خانه و خودروی گران‌قیمت دارند اما در میان مردم بدنام‌اند، معمولاً از رانت‌ها و موقعیت‌هایی که با فریب و ظاهرسازی به دست می‌آورند سوء استفاده می‌کنند و به درآمدهای کلانی دست می‌یابند نه همواره. در نتیجه گزینه ۴ نادرست است و سایر گزینه‌ها از جمله ویژگی افرادی است که درآمدشان به صورت غیرطبیعی زیاد است.

(اقتصاد دهم، صفحه ۹)

۱۴۵. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارات:

- خانم محبی در شرایط رکود اقتصادی کشور توانسته است یک رستوران با غذاهای فرنگی راه‌اندازی کند مربوط به یادگیرنده بودن خانم محبی می‌باشد به دلیل آنکه خانم محبی توانسته است خود را با شرایط بازار وفق دهد. (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

- خانم محبی مجبور است در جهت راه‌اندازی رستوران سهام خود را در بازار بورس بفروشد. مربوط به ریسک‌پذیر بودن خانم محبی می‌باشد. به دلیل آنکه ایشان بر روی پس‌انداز خود ریسک کرده است. (رد گزینه ۳)

- خانم محبی توانسته است کارگران مجموعه را به خوبی مدیریت کند مربوط به سازمان‌دهنده بودن ایشان است. به دلیل آنکه کارگران به عنوان یکی از منابع و عوامل تولید می‌باشند که ایشان توانسته این منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ کند.

(اقتصاد دهم، صفحه ۶)

۱۴۶. گزینه ۴ صحیح است.

$$550,000 = \text{کل سرمایه اولیه شرکت}$$

$$15\% = \text{درصد مالکیت شخص}$$

$$\frac{\text{سهم شخص مورد نظر}}{\text{کل سرمایه شرکت}} = \frac{x}{550,000} \Rightarrow \frac{15}{100} = \frac{x}{550,000}$$

$$100x = 8,250,000 \Rightarrow x = 82,500$$

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۶)

۱۴۷. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارات:

(الف) نادرست، هدف دولت از وضع قوانین در رابطه با شرکت‌ها ایجاد اطمینان به سرمایه‌گذاران و جلوگیری از فریب آنها می‌باشد، نه ایجاد اطمینان به تولیدکنندگان

(ب) نادرست، برای تشکیل شرکت ممکن است به وکیل برای تکمیل اساسنامه نیاز داشته باشید، نه قطعاً.

۱۴۰. گزینه ۴ صحیح است.

او همچون ابن‌سینا در بحث خداشناسی فلسفی، اصل مغایرت وجود و ماهیت را پایه برهان‌های خود در خداشناسی قرار داد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) او این اصل ابن‌سینا را در اروپا گسترش داد نه اینکه خودش ایجاد کرده باشد.

(۲) او خودش مکتب تومیسیم را پایه‌گذاری کرد.

(۳) فلسفه او متأثر از آرای ابن‌سینا و تا حدودی ابن‌رشد بود.

(فلسفه دوازدهم، صفحه‌های ۶ و ۷)

اقتصاد

۱۴۱. گزینه ۳ صحیح است.

در هر دو نوع کسب‌وکار تعاونی و شرکت توزیع سود احتمالی در پایان دوره به نسبت سرمایه هر عضو است در نتیجه گزینه ۳ صحیح نیست. تعاونی‌ها مراحل راه‌اندازی کم و بیش مشابهی با شرکت‌ها دارند و نحوه اداره آنها (تعاونی) براساس هر نفر، یک رأی است. یعنی هر کدام از اعضا صرف‌نظر از اینکه چقدر از سرمایه تعاونی را تأمین کرده باشد، یک رأی خواهد داشت. (رد گزینه‌های ۱، ۲ و ۴)

به طور کلی تعاونی کسب‌وکاری است که با هدف تأمین نیازمندی‌های اعضا تشکیل می‌شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آنها کمک می‌کند. در تعاونی تعدادی تولیدکننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ گرد هم می‌آیند و با اقدامات جمعی منفعت خود را افزایش می‌دهند.

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۹)

۱۴۲. گزینه ۲ صحیح است.

اطلاعات تست را در اینجا بررسی می‌کنیم:

$$\text{درآمد شرکت (الف)} = \frac{20}{100} = \text{هزینه‌های شرکت (الف)}$$

$$\text{درآمد شرکت (ب)} = \frac{25}{100} = \text{هزینه‌های شرکت (ب)}$$

$$\frac{\text{درآمد شرکت (الف)}}{\text{درآمد شرکت (ب)}} = ?$$

$$\frac{\text{درآمد شرکت (الف)}}{\text{درآمد شرکت (ب)}} = ?$$

$$\text{هزینه (ب)} - \text{درآمد (ب)} = \text{هزینه (الف)} - \text{درآمد (الف)}$$

فرمول سود را جای‌گذاری می‌کنیم:

$$\text{سود شرکت (ب)} = \text{سود شرکت (الف)}$$

$$\text{درآمد (ب)} - \frac{25}{100} = \text{درآمد (ب)} - \frac{20}{100} = \text{درآمد (الف)}$$

$$\text{درآمد (ب)} - \frac{1}{4} = \text{درآمد (ب)} = \text{درآمد (الف)} - \frac{1}{5} = \text{درآمد (الف)}$$

$$\left(\frac{\text{درآمد شرکت (الف)}}{\text{درآمد شرکت (ب)}} = \frac{\frac{3}{4}}{\frac{4}{5}} \Rightarrow \text{درآمد (ب)} = \frac{3}{4} = \text{درآمد (الف)} \right)$$

$$\Rightarrow \frac{\text{درآمد شرکت (الف)}}{\text{درآمد شرکت (ب)}} = \frac{15}{16}$$

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۸)

۱۴۳. گزینه ۱ صحیح است.

$$\text{رابطه (۱)} \times 100 = \frac{\text{سهم شخص مورد نظر}}{\text{کل دارایی شرکت (تعداد کل سهام)}} = \text{درصد مالکیت شخصی}$$

سرمایه‌گذاری، ۴۰,۰۰۰ سهم از سهام یک شرکت را خریداری کرده و مالک ۱۰ درصد شرکت است. با توجه به رابطه ۱ ابتدا تعداد کل سهام شرکت (کل دارایی شرکت) را به دست می‌آوریم:

$$\frac{10}{100} = \frac{40,000}{x} \rightarrow 10x = 4,000,000$$

$$x = 400,000 \text{ تعداد کل سهام شرکت}$$

۱۵۰. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارات:

(الف) نادرست، یکی از راه‌های خروج از زیان کسب‌وکار جلوگیری از ریخت و پاش است. مانند پرهیز از استخدام نیروی کار غیرلازم نه کاهش تعداد نیروی متخصص و لازم که حقوق بالایی دارند.

(ب) درست، افراد واجد نظم، انضباط، پایداری و اشتیاق، توانایی حل مسئله را دارند.

(ج) نادرست، اگر I درآمد و C هزینه باشد، آنگاه $I < C$ وضعیت زیان را نشان می‌دهد. اما $I = C$ وضعیت زیان را نشان نمی‌دهد. در نتیجه قسمت مساوی آن غلط است.

(د) نادرست، هنگامی که مدیرعامل شرکت وام بانکی می‌گیرد تا خودرو برای خودش خریداری کند، این هزینه مربوط به هزینه‌های شرکت نیست و یک هزینه شخصی می‌باشد.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۶، ۸ و ۹)

(ج) درست، مسئله مالیات از معایب ایجاد شرکت است. به دلیل آنکه شرکت‌ها علاوه بر مالیات بر درآمد، مالیات بر سود هم دارند. اما همین مسئله مالیات (منافع مالیاتی) مربوط به مزایای ایجاد کسب‌وکار شخصی است.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۱۴۸. گزینه ۱ صحیح است.

هزینه‌های شرکت - درآمد = سود یا زیان شرکت

تعداد محصولات فروخته شده $\times$ قیمت هر واحد محصول = درآمد

به دلیل آنکه قیمت هر واحد کالای فروش رفته ۱۰ درصد افزایش یافته است:

$$10,000,000 + \left(\frac{10}{100} \times 10,000,000 \right)$$

قیمت اولیه قیمت ۱۰ درصد

قیمت بعد از ۱۰ درصد افزایش $= 11,000,000$

$11,000,000$ قیمت هر واحد کالا بعد از ۱۰ درصد افزایش قیمت است. اکنون درآمد شرکت را با قیمت جدید ($11,000,000$) محاسبه می‌کنیم:

تعداد کالا $\times$ قیمت جدید = درآمد جدید

$$11,000,000 \times 200 = 2,200,000,000$$

اجاره سالیانه بنگاه و خرید مواد اولیه سالیانه نیاز به محاسبه خاصی ندارند به دلیل آنکه سالیانه ارائه شده‌اند.

$$\frac{22}{100} \times 300,000,000 = 66,000,000$$

خرید مواد اولیه سالیانه

حقوق متوسط ماهانه ۵ کارمند چون به صورت ماهانه است باید تبدیل به سال شود (به دلیل آنکه صورت سؤال گفته شده تعداد کارمندان به نصف تقلیل یافته یعنی به جای ۱۰ کارمند در حال حاضر ۵ کارمند فعالیت دارند).

هزینه حقوق سالیانه ۵ کارمند اداری و تولیدی:

$$5 \times 12 \times 6,000,000 = 360,000,000$$

هزینه حقوق هر فرد تبدیل به سال تعداد کارمندان

$$400,000,000 + 300,000,000 + 66,000,000 + 360,000,000$$

جمع هزینه‌های واحد تولیدی $= 1,126,000,000$

هزینه‌ها - درآمد = سود یا زیان

$$2,200,000,000 - 1,126,000,000 = 1,074,000,000$$

سود $= 1,074,000,000$

به دلیل آنکه حاصل تفاوت هزینه‌ها از درآمد عددی مثبت است پس واحد تولیدی با سود مواجه است.

(اقتصاد دهم، صفحه ۸)

۱۴۹. گزینه ۲ صحیح است.

در شرکت امکان رقابت بالاتر وجود دارد. به دلایل: ۱- مقیاس تولید بالا

۲- امکان سرمایه‌گذاری بیشتر ۳- قیمت پایین‌تر نسبت به رقبای

تخصص‌گرایی بیشتر که همان امکان جذب افراد توانمندتر در زمینه‌های تخصصی و ویژه است مربوط به یکی دیگر از مزایای ایجاد شرکت می‌باشد. تنها در گزینه ۲ به ویژگی‌های امکان رقابت بالاتر اشاره شده است.

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۸)